

EESTI MAAOMAVALITSUSTE LIIDU

2010. AASTA TEGEVUSARUANNE

I SISSEJUHATUS

Eesti Maaomavalitsuste Liit (EMOL või Liit) on kohaliku omavalitsuse üksuste vabatahtlik üleriigiline liit, mille eesmärk on ühistegevuse kaudu kohaliku omavalitsuse üldisele arengule kaasaaitamine, oma liikmete esindamine ja nende ühiste huvide kaitsmine, samuti liikmete koostöö edendamine ja liikmetele seadusega ettenähtud ülesannete paremaks täitmiseks võimaluste loomine.

EMOL loodi 20. novembril 1921. aastal ja tema tegevus taastati 1990. aastal.

EMOLi ülesanneteks on kaasa aidata omavalitsusliku haldussüsteemi arendamisele ja tugevdamisele demokraatia ning võimu detsentraliseerimise põhimõtete alusel, lähtudes elanike õigustatud vajadustest ja huvidest ning arvestades kohaliku omavalitsuse üksuste arengu iseärasusi, korraldada ja edendada kohaliku omavalitsuse üksuste ja maakondlike omavalitsusliitude vahelist koostööd ja ühistegevust.

Alates 2004. aastast on Liidul iseseisev büroo, mis moodustati Eesti Omavalitsusliitude Ühenduse büroo töötajate baasil, kinnitati ametisse büroo tegevdirektor ning raamatupidaja. EMOLi tegutsemise aluseks on Kohaliku omavalitsuse üksuste liitude seadus, EMOLi põhikirja ja Maapäeva otsused.

EMOLi põhikirja järgi korraldab juhatuse ja volikogu tööd, kutsub kokku ja juhatab nende koosolekuid, liidu esimees ning esindab neid ja liitu vajadusel teiste isikute ees. Esimehe äraolekul asendab teda aseesimees.

Liidu täitev-korraldavat tegevust ja jooksvat asjaajamist korraldab Eesti Maaomavalitsuste Liidu büroo, mida juhib tegevdirektor.

Büroo tegevuse aluseks on EMOLi juhatuse poolt kinnitatud büroo tegevusjuhised ja juhtorganite otsused. EMOLi volikogu poolt kinnitatakse EMOLi teenistujate koosseis, ametinimetused, ametikohtade arv, palgaastmed ja palgamäärad. Töötajatel on ametijuhendid.

2010. a. oli büroos 8 teenistujat – tegevdirektor, õigusnõunik, nõunik, rahandusnõunik, haridus- ja kultuurinõunik, sotsiaalnõunik, välissuhete nõunik ja raamatupidaja (osalise tööajaga).

II LIIKMESKOND

2010. aasta alguse seisuga oli EMOLi liikmeteks 135 valda. Aasta jooksul lahkusid liidust kokku 2 valda. Liikmeks astus 3 valda: Saarepeedi vald Viljandimaalt, Laeva vald Tartumaalt, Jõgeva vald Jõgevamaalt. Aasta lõpuks oli 136 liiget.

Liikmemaks

Tulenevalt ülemaailmsest majanduskriisist, pidas EMOLi juhatus, volikogu ja 2009.a Maapäev mõistlikuks liikmemaksu aluste rakendamine külmutada. Alates 2009. aastast pole liikmemaksu muudetud ning ka 2011 kehtib liikmemaks 2009. aasta tasemel.

Vaatamata liikmete liikumisele pole aastate lõikes liikmemaksu kogumaht väga palju kõikunud.

Personalikulude vähendamise ja kokkuhoiuga ning erinevate projektide oskusliku administreerimisega oleme suutnud finantseerida uusi projekte ja konverentse.

Arvestades inflatsiooni ja üldist hinnatõusu, on mõistlik alates 2012 aastast rakendada uuesti liikmemaksu aluseid, mis on Maapäeva poolt vastuvõetud 2007. aastal ja muudetud 2009. aastal ning täiendada neid tulenevalt muutunud situatsioonist.

III Liikmete huvide kaitse

2010. aastal jätkasid EMOLi esindajad osalemist erinevates töörühmades ja komisjonides nii rahanduse, keskkonnakaitse, sotsiaalhoolekande, hariduse kui ka muudes valdkondades. Erinevate komisjonide, töörühmade ja büroo teenistujate töö tulemusel on antud märgatavad panused õigusaktide väljatöötamise ja muutmise protsessis.

Õigusaktide eelnõude menetlemise käigus kohalike omavalitsuste huvide kaitsmine ja seisukohtade esitamine, enne eelnõu Vabariigi Valitsusele esitamist, toimub põhiliselt eelnõude kooskõlastamise (või vajadusel mittekooskõlastamise) käigus e-õiguse vahendusel. 2010. aastal menetleti üle 900 eelnõu (seadused, Vabariigi valitsuse ja ministrite õigusaktid), neist omavalitsuste tegevust otseselt puudutavaid hinnanguliselt 200.

Kõik eelnõud vaadatakse läbi ja neist otseselt omavalitsusi puudutavad saadetakse büroo poolse lühikommentaariga eelnõu sisu kohta edasi EMOLi liikmetele ettepanekute tegemiseks ja arvamuse avaldamiseks. 2010. aastal on EMOLi poolt esitatud kooskõlastusmenetluse käigus ligi 100 eelnõu kohta seisukohad, arvamused ja ettepanekuid, mille aluseks on liikmete ettepanekud ja arvamused ning EMOLi juhtorganite poolt kujundatud seisukohad.

Ülalpool märgitule lisaks on osaletud eelnõude väljatöötamisel, enne nende kooskõlastamiseks esitamist.

Arvamusi, seisukohti ja ettepanekuid eelnõude ja seaduse muutmise küsimustes, on esitatud Riigikogule nii omal algatusel (sh 860 SE riigihangete seaduse ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu), kui ka Riigikogu komisjonide taotlusel (sh 597 SE monopolide ohjeldamise seaduse eelnõu; 667 SE keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse muutmise

seaduse eelnõu; 710 SE veeseaduse ja kemikaaliseaduse muutmise seaduse eelnõu; 774 SE Kohalike maksude seaduse muutmise seaduse eelnõu).

2010. aasta kordaminekute hulka saab lugeda KOFSi rakendamisel mitmete EMOLi ettepanekute arvestamist.

2010. aastal on esitatud ka mitmeid arvamusi Riigikohtu taotlusel kohalikke omavalitsusi puudutavates põhiseaduslikkuse järelevalve kohtumenetlustes.

Olemasolevate ressursside raames, kuid üha kasvaval hulgal, on Büroo töötajate poolt nõustatud kohalike omavalitsuste ametnikke erinevates küsimustes.

Töötab EMOLi koduleheküljel www.emovl.ee, kus vahendatakse omavalitsusi, maakondlikke liite ja EMOLit puudutavat informatsiooni.

IV EMOLi volikogu ja juhatuse tegevus

EMOLi volikogu tegevus:

- 1) teeb ettepanekuid Maapäevale arutamiseks esitatavate küsimuste kohta;
- 2) koondab ja üldistab liidu liikmete ja maakondlike liitude poolt esitatud seisukohad;
- 3) kehtestab liikmetele liikmemaksu vastavalt Maapäeva otsustele, määrab liikmemaksu tasumise korra;
- 4) kinnitab liidu eelarve ja selle täitmise aruande;
- 5) otsustab liikme välja arvamise liidust;
- 6) otsustab osalemise ühingutes, liitudes ja teistes juriidilistes isikutes ning vajadusel asutab neid;
- 7) moodustab vajadusel komisjone;
- 8) otsustab ühest aastast pikemaajaliste varaliste kohustuste võtmise ning kinnisasja või registrisse kantud vallasasja võõrandamise või asjaõigusega koormamise;
- 9) kinnitab liidu teenistujate koosseisu, ametinimetused ja palgamäärad;
- 10) kehtestab juhatuse liikmetele hüvitise maksmise alused ja korra;
- 11) annab seisukoha Juhatuse ettepanekul küsimustes, mis vajavad olulise tähenduse tõttu Volikogu otsustust.

2010. aastal toimus 4 EMOLi volikogu korralist koosolekut.

Volikogu koosolekutel arutati järgmisi teemasid:

- EMOLi 2010. aasta eelarve;
- Ülevaade tulude laekumisest KOV-le;
- EMOLi eelseisukohad 2010. aasta riigieelarve läbirääkimisteks;

- Üldhariduskoolide võrgu optimeerimise põhimõtted;
- EMOLi tegevuskava 2011-2013 väljatöötamine Maapäeval moodustatud töörühma poolt;
- CLRAE raporti valmimine ja soovitused;
- Puuetega inimeste õiguste konventsiooni ratifitseerimine ja konventsiooni fakultatiivprotokolliga ühinemine;
- Munitsipaalkooli tegevuskulude katmises osalemine;
- Valitsuskomisjoni ja Omavalitsusliitude Koostöökoogu delegatsiooni läbirääkimiste lõpp-protokolli 2011. aasta riigieelarve osas eelnõu arutelu;
- ELL ja EMOLi ühinemisest üheks üleriigiliseks omavalitsusliiduks;
- Riiklikult tähtis küsimus Riigikogus;

EMOLi juhatuse tegevus :

Juhatus on nimetanud EMOLi esindajad seadusloome või tegevusvaldkondade erinevatesse komisjonidesse ja töörühmadesse, et olla kursis arengutega ning esindada omavalitsuste huvisid juba portsessi algstaadiumis.

Juhatus koosolekuid toimus 2010. aasta jooksul 9, arutati alljärgnevaid olulisi küsimusi :

- Üksikisiku tulumaksu laekumine KOV-le;
- KTK delegatsiooni ja läbirääkimiste töörühmadesse liikmete kinnitamine;
- EMOLi väliskoostöökava 2010. aastaks;
- ERKAS nõukogu istungist 22.03.2010 (Kutsutud ERKASest Jüri Roos);
- Kohaliku omavalitsuse ülesanded majanduskriisi oludes;
- Ettepanekute esitamine kontseptsiooni „Avalike teenuste lepingulise delegeerimise suunad mittetulundusühendustele“;
- CLRAE delegatsiooni visiidist 26 -28.aprill 2010 a Eestisse;
- Omavalitsuste talihoole kulude kokkuvõte;
- Riigikohtu otsus Tallinna Linnavolikogu taotluse osas;
- Rendilepingust HOLiga bürooruumid rentimiseks Sirge 2, Tallinn;
- Omavalitsuste tulubaas ja maksud;
- Ülevaade Projektist „AIP ja WIFI alade arendamine Eesti omavalitsustes“;
- KTK töörühmade seisukohad ja ettepanekud läbirääkimiste võtmes;
- Linnade, valdade Päevade ja Maapäeva korraldamine 2011 veebruaris;
- Regioonide Komitee delegatsiooni liikmete kinnitamine mandaadiperioodiks 2010–2014;
- Ettepanekud PGS eelnõule 27.04.2010 seisuga;
- EMOLi liikmete liikmemaks aastal 2011;
- Läänemerestrategie konverentsi korraldamine märtsis 2010 Tallinnas;
- BSSSC aastakonverents oktoobris 2010 Tallinnas ettevalmistamine ;

- CLRAE raporti valmimine ja soovitused;
- Riigikontrolli analüüsi „Valdade ja linnade tuludes ja kuludes ning finantsseisus 2009. aastal toimunud muutuste analüüs“;
- Kohustuslike kohaliku omavalitsuse ülesannete ja kohaliku omavalitsuse üksuste täidetavate riiklike ülesannete piiritlemisest;
- Koostööleping Vene Föderatsiooni St Peterburgi munitsipaalüksuste nõukoguga;
- Euroopa Nõukogu Kohalike ja Piirkondlike Omavalitsuste Kongressi (CLRAE) delegatsiooni liikmete ja asendusliikmete nimetamine;
- Riigikogus riigi ja kohaliku omavalitsuse partnerluse teema ettevalmistamine;
- Uute liikmete vastuvõtmine (Saarepeedi vald, Laeva vald, Jõgeva vald);
- Riigikontrolli aruanne kohalike teede rahastamisest;
- Ravimite käsimüügist;
- Info kohtumiselt M.Bresso ja J.Hahn`ga, ühine kiri 14.10.2010 EMOL & ELL;
- Info OECD konsultatsioonigrupi kohtumisest 14.10.2010;
- Omavahelise arvlemise pearaha piirmäärast;
- Puuetega inimeste õiguste konventsiooni ratifitseerimise seaduse eelnõu;
- CLRAE Monitooringu Komitee istung Tallinnas 9.-10.12. 2010;
- Lumetormi Monika tagajärgede likvideerimiseks eraldatud täiendavad vahendid;
- Järvamaa OVL ja Albu valla poolt tõstatatud Koolipiima rahastamise küsimus;

Juhatuse liikmed osalevad Omavalitsusliitude Koostöökogus läbirääkimistel valitsuskomisjoniga ning erinevates läbirääkimiste tööühmades. Samuti on kõik juhatuse liikmed kaasatud erinevate ministriumide-, riigiasutuste- ja organisatsioonide juurde moodustatud tööühmades, juhtkomiteedes, järelevalvenõukogudes jne. Päevakajalistel teemadel on juhatuse liikmed esinenud avaldustega, eesmärgiga informeerida avalikkust EMOLi seisukohtadest, esinenud Raadios KUKU ja Vikerraadios ning andnud intervjuusid ERR ja ajakirjandusele, seda ka maakonna lehtedes.

V EMOLi TEGEVUS

EMOLi tegevus 2011. aasta riigieelarve läbirääkimistel ja kohalike omavalitsuste toimetuleku tagamisel

Läbirääkimised kohalike eelarvete üle ja kohalike omavalitsuste tulud

2010 aasta läbirääkimiste tulemusena jäi kokkulepe allkirjastamata. Samas saavutati läbirääkimiste käigus erinevaid kokkuleppeid, mis aga ei kaalunud üles meie

rahulolematust läbirääkimistel kohalike eelarvete üle, ning partneri soovimatust konstruktiivselt suhtuda meie kompromissettepanekutesse.

Tabel 1. Kohalike omavalitsuste eelarvete põhinäitajad (miljonit krooni)

	2008	2009	Progn. 2010	Tegelik 2010	2011
Tulud KOKKU	1454,2	1291,8	1278,2	1 270,1	1291
Põhilised maksutulud	808,7	707,8	676,8	636,0	696,3
- Tulumaks	734,2	634,1	594,4	584,7	609,1
- Maamaks	48,0	48,3	48,6	51,3	48,6
Tasandusfond**	91,4	70,4	70,4	70,4	72,3
Tulubaasi stabiliseerimine**	0,0	5,1	4,5	0,0	0,0
Kulud KOKKU (milj.EUR)	1 510,9	1 368,2	1 297,4	1 248,7	1 323,0
Eelarvete koondtasakaal	-56,7	-76,4	-19,2	27,03	-32,0
Võlakoormus kokku	548,9	589,1	601,9	418,5	627,5
Suhtarvud ja kasvud					
Eelarve tulud (% SKP-st)	9,05%	9,41%	9,17%	9,12%	8,77%
Eelarve tulud (% valitsussektori tuludest)	21,14%	19,02%	18,59%	18,06%	18,65%
Maksutulud (% SKP-st)	5,03%	5,16%	4,85%	4,56%	4,73%
Tulubaas (% SKP-st)	5,14%	5,17%	4,80%	5,07%	4,63%
Koondtasakaal (% SKP-st)	-0,35%	-0,56%	-0,14%	0,19%	-0,22%
Võlakoormus (% SKP-st)	3,41%	4,29%	4,32%	3,00%	4,26%
Eelarve tulude kasv (v.e.a)	12,92%	-11,17%	-1,05%	-1,68%	1,65%
Tulubaasi kasv (v.e.a)	14,76%	-14,05%	-5,69%	-9,23%	8,53%

Tulud tervikuna kahanesid võrreldes 2009 aastaga üle 8,1 miljoni euro. Sealhulgas tulumaksu kahanemine, tulenevalt tulumaksusüsteemi 2009 aasta muudatustest ja majanduslangusest, üle 71,8 miljoni euro. Toetusfond küll veidi suurenes, kuid tasandusfond jäi eelmise aasta tasemele 70,4 miljonit eurot. Samas nii tulud tervikuna kui tulubaas vähenesid rohkem, kui rahandusministeerium planeeris.

Tulumaksu prognoosi osas, mis tulenes töötuse jätkuvast suurenemisest ning palgataseme jätkuvast madalseisust, rahandusministeerium eksis. Kui tulud tervikuna vähenesid 9,23%, siis 7,8% andis sellest tulumaksu vähemlaekumine. Kõige raskem oli Ida-Virumaal, seal langes tulumaksu laekumine 10,2% ja väga suuri lootusi tulumaksu suurele ja kiirele kasvule seal ei ole. Samas peame heameelt tundma selletõttu, et 2009 aastal õnnestus ära hoida tasandusfondi suurem langetamine, tänu sellele ja maapiirkondade väiksemale hõlmatussele

suuretevõtetega, ei kasvanud töötus nii kiiresti ja palgad polnud eriti kõrged, et neid palju langetada.

TULUMAKSU laekumine võrreldes eelmise aastaga	
Riigis kokku	-7,8%
Linnad, sh.	-8,9%
Suured linnad	-8,9%
Keskised linnad	-8,8%
Väikelinnad	-11,6%
Maakonnakeskused	-8,6%
Vallad, sh.	-5,6%
Keskised vallad	-5,9%
Suured vallad	-5,3%
Väikesed vallad	-5,5%
Ell liikmed	-8,8%
EMOL liikmed	-5,5%
ML	-6,0%

Nagu siintoodud tabelist näha võib, oli valdadel tulumaksu langus tunduvalt väiksem kui linnadel ja meie Liidu liikmetele eelarvet suhteliselt vähem survestav. Kuigi tervikuna vaid 20 omavalitsusele laekus tulumaksu enam kui 2009 aastal, siis olid need kõik vallad.

Läbirääkimistel rahanduse ja maksupoliitika töörühmas käsitleti kohalike omavalitsuste tulude ja riiklike eraldiste kajastamist riigieelarve strateegias. Rahandusministeeriumi väitel ei ole võimalik seda 2011 aastal veel teha, kuna seoses EURO'le üleminekuga on paljud probleemid lahtised.

Üleminekuks EL ühisrahale avaldasime veelkord kahtlust, kas majanduslanguse faasis on seda ikka teha mõttekas, sest kohalikele omavalitsustele toob see kaasa pikemaajalised piirangud. Kahjuks olid sellekohased otsused Riigikogus juba tehtud, ning meie kahtlusi ei peetud põhjendatuiks. Tegelikkus oli omavalitsuste jaoks aga raskem, kui keskvalitsus neid ette kujutas. Omavalitsusliitudel paluti osutada kaasabi EURO'le üleminekuks kohalike omavalitsuste probleemide kaardistamisel ja meetmete väljatöötamisel. Viisime selleks läbi küsitluse ja kaardistasime probleemid, mille alusel Rahandusministeerium võttis kasutusele erinevaid meetmeid.

Jätkus vaidlus KOFSti lõppversiooni üle. Liidud jäid oma arvamuse juurde, et konsolideerimisgrupi kasutusele võtmine finantsmeetmete arvestuses toob kaasa probleeme ja halvendab omavalitsuste olukorda.

Arutleti uue omavalitsuste tulubaasi mõõdikute analüüsi küsimusi. Leiti, et eriti vajaks arutamist KOV näitaja madalaima tase (nn põranda) fikseerimine, millest allapoole langedes suurendab riik kas kohalike omavalitsuste tulubaasi või neile eraldatavaid toetusi. Hindamine toimuks tagantjärele, kuna prognoosid võivad täitmisest oluliselt erineda. Funktsioonide ümberjaotamisel muutuks ka kokkulepitud tase. Juhul kui

kohalike maksude tase pikaajaliselt on langenud, siis selle võrra vähendatakse ka kokkulepitud pöranda taset. Rahandusministeeriumi poolt sooviti, et mõõdikute süsteemis tuleks arvestada ka välisabi toetusi, sest nimetatud vahenditega on oluliselt suurendatud KOV-ide investeerimisvõimekust. Omavalitsusliitude Koostöökogu esindajad märkisid, et tulenevalt Euroopa kohaliku omavalitsuse hartast tuleb KOV-idele tagada piisav tulubaas. Oluline on lisada kulude ja funktsioonide maksumuse aspekt. Tuleb välja selgitada, kas olemasoleva tulubaasiga on võimalik tagada pandud ülesannete täitmine.

Omavalitsusliitude Koostöökogu esindajad esitasid laenude võtmisel riigihanke korraldamise kohustuslikkuse teema, viidates Soome kogemusele. Riigihanke korral teeb pakkumise reeglina nn „kodupank”, sest laenu saamise üheks lisatingimuseks on eeldatavalt arvelduste tegemine läbi sama panga. Seetõttu on riigihanke korraldamine kulukas ja bürokraatlik. Rahandusministeeriumi esindajad selgitasid, et laenude võtmiseks riigihanke korraldamine tuleneb EL direktiivist. Riigihanke seaduses on erandid ära toodud ja muid erandeid pole. Rahandusministeeriumi esindajad lubasid uurida, mis on need asjaolud, mille alusel on nt Soomes võimalik laenude võtmiseks riigihanget mitte korraldada.

Omavalitsusliidud tõstasid juba veebruaris küsimuse teede korrashoiuks täiendavate vahendite eraldamiseks, esitades oma arvutused.

Peale selle vaieldi läbirääkimiste põhiküsimuse üle, et ministeeriumid esitavad oma taotlused eelnevalt omavalitsustega läbi rääkimata ja hiljem väidavad, et nemad on kõik teinud, kuid Rahandusministeerium ei ole nõus vahendeid eraldama. Ka läbirääkimiste valitsuse poolel ei ole kompromisside tegemise võimalust, mis ei soodusta normaalseid läbirääkimisi.

Tulenevalt omavalitsuste tulude halvast laekumisest, tegime ettepaneku stabiliseerimistoetusest jagada suurem osa juba esimesel poolaastal. Seda küsimust lubati kaaluda, tegelikkuses selle ettepanekuga ei arvestatud piisavalt.

Omavalitsusliitude ettepaneku alusel käsitleti tulubaasi taastamist, millele rahandusministeerium vastas eitavalt, kuna põhiseaduslike institutsioonide kulude mahtu ei kavatseda 2011 aastal taastama asuda. Omavalitsusliidud esitasid kompromissettepaneku asuda tulubaasi taastama järk-järgult, kolme aasta jooksul. Rahandusministeerium lubas ettepaneku edastada valitsusele, kuid lõpptulemusena seda ettepanekut valitsuses ei arutatud.

Töörühmas käsitleti intensiivselt ka kohalike maksude ja kaevandustasude teemat. Kaevandustasude osas moodustati alatöörühm, kes pikaajalise töö tulemusena saavutas ka kokkuleppe. Kaevandustasude süsteem peaks muutuma alates 2012 aastast. Kohalike maksude osas soovitakse aga veel konsulteerida. Omavalitsusliidud soovisid selle siduda ka omavalitsuste finantsautonoomia suurendamise küsimusega ja osa riiklike maksude muutmiseks kohalikeks.

Läbirääkimistel 2011 aasta eelarvete üle saavutati kokkulepped haridusvaldkonnas vaid koolieelsete lasteasutuste õpetajate täiendkoolituse, noortevaldkonna ja õpilaskodu toetuse suuruse osas.

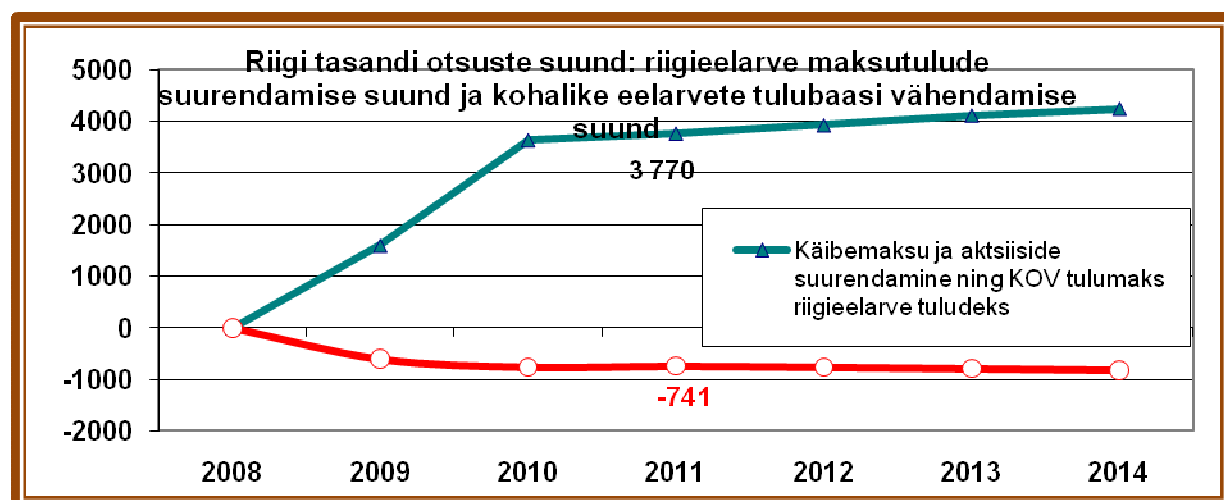
Siiski hariduse valdkonnas ei saavutatud põhilist kokkulepet raha osas, kuna partner ei soovinud suurendada valemis investeeringutoetuste osa ega tahtnud kokku leppida kasutatava valemi üksikute komponentide osas enne kui riigieelarves kavandatakse haridustoetuse kogumaht. Seega pole rahuldavalt finantseeritud ühisürituste ja ainesektsioonide, koolilõuna, õpikute ja õppevahendite kulude rahastamine, eriti arvestades uute õppekavade rakendamiseks kuluvaid täiendavaid vahendeid. Ikka ei saavutatud kokkulepet õpilastranspordi rahastamise, isegi mitte selle tegelikku arutuse alla võtmist. Huvikooli seaduse täitmise osas ei ole muudatusi ette näha.

Sotsiaalvaldkonnas rahaliste taotluste osas on kokkulepe saavutatud vaid puudega lapse hooldajatoetuse osas. Sotsiaaltoetuste administreerimise kulude katmise osas kokkulepet ei saavutatud. Vabariigi Valitsuse arvates ei tee omavalitsused toimetulekutoetuste määramiseks ja väljamaksmiseks, samuti muude sotsiaalvaldkonna teenuste osutamiseks, mingeid kulusid.

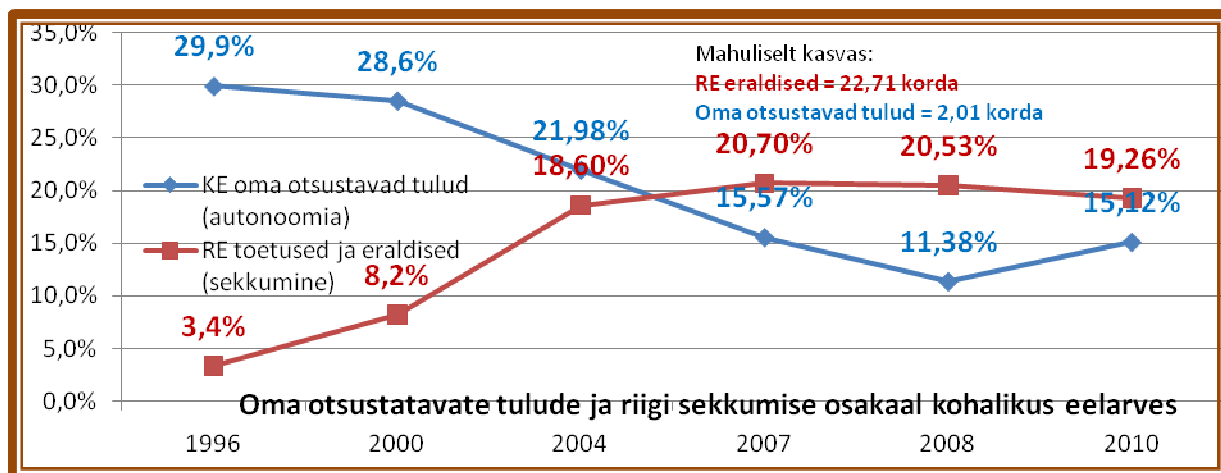
Kultuurivaldkonnas jäime eriarvamusele investeeringutoetuste ja rahvaraamatukogude teavikute soetamise kulude katmise osas.

Teede ja transpordivaldkonnas kokkulepet ei saavutatud, kuigi eraldiste maht veidi suurenes. See andis tunda kohe ka karmi talve tingimustes. Kahe tormi tagajärgi likvideeriti kuni lume sulamiseni ja raha suviseks hooleks praktiliselt ei jäänud. Teede valdkonnas oleme teinud intensiivselt tööd edasi ja loodame selle vaidlusega jõuda omavalitsustele sobivamale lahendusele.

Muude finantsvahendite osas jäid vahendid liitude väliskoostöö suunal samaks.

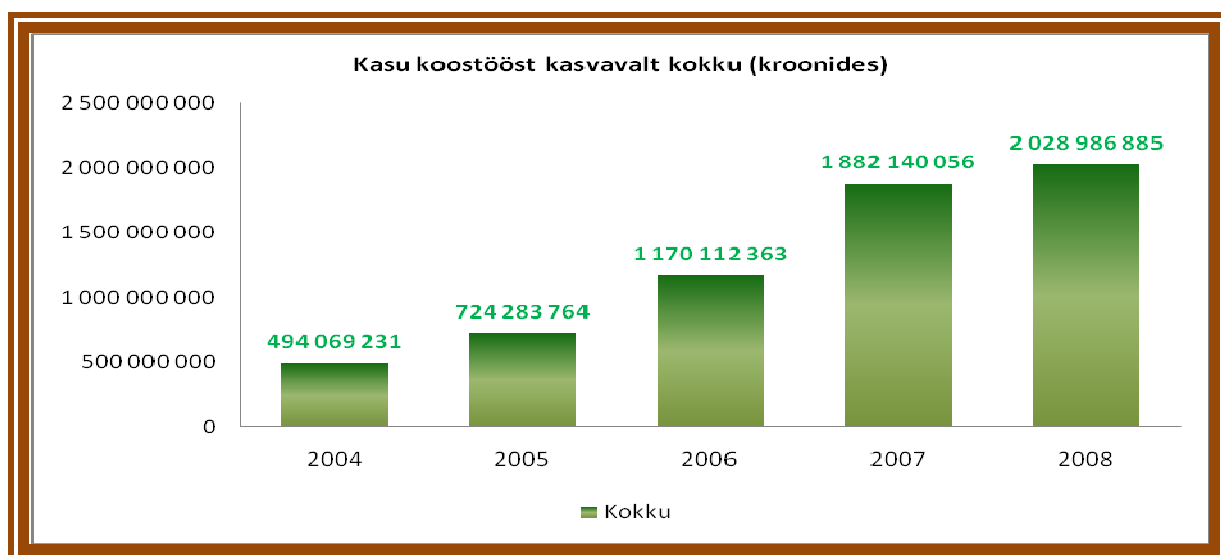

Meie taotlustele 2011 aasta eelarvete finantseerimise osas ja selgitustele ei pööratud piisavalt tähelepanu ning kompromisse ei soovitud teha. EMOL ei saa nõustuda siin graafikutele näidatud riigi maksupoliitika ja finantsotsuste suunaga, nõuame jätkuvalt kiireid otsuseid omavalitsuste tulubaasi autonoomia suurendamiseks ning finantsstabiilsuse lisamiseks.

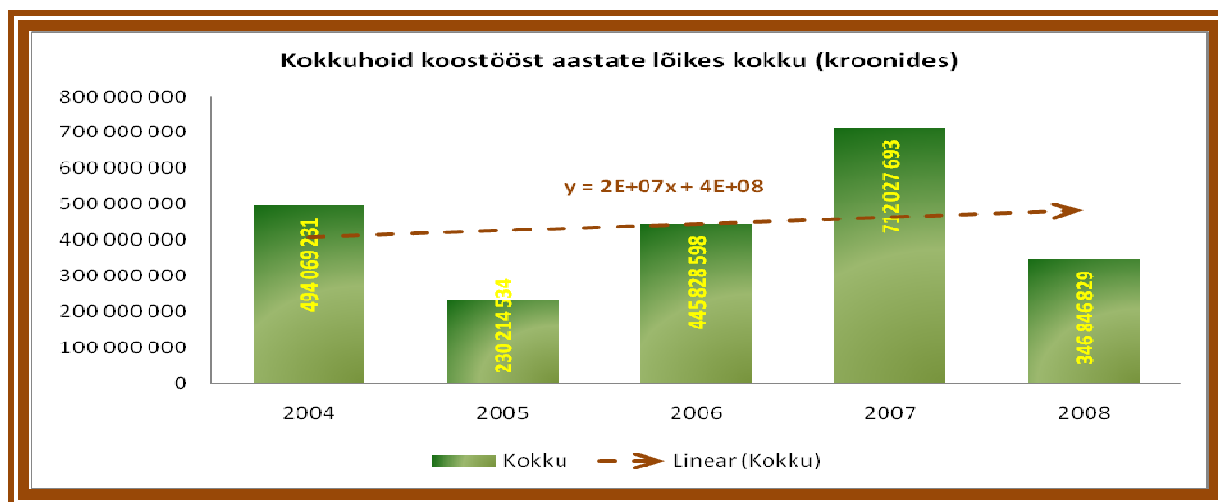

Nüüd on liitudel toetuseks ka eelmisel aastal läbi viidud küsitluse tulemused, mis näitavad omavalitsuste juhtide ja poliitikute kindlat nõudmist finantsautonoomia suurendamiseks ja eelarvete planeerimise stabiilsuse arendamiseks. Me täname kõiki omavalitsusjuhte, poliitikuid ja ametnikke, kes küsitlusel osalesid ja oma väärtuslikke arvamusi avaldasid. Loodame, et ka järgmised küsitlused saavad heatahtliku osavõtu osaliseks ning kogume väga vajalikku informatsiooni omavalitsuste vajaduste ning ettepanekute osas.

Eelneva viie aasta jooksul on omavalitsuste koostöö olnud tulemuslik. Erinevatel aastatel saavutatud muudatuste tõttu on omavalitsuste kasu koostööst erineva mahuga, kuid tervikuna suuresti positiivne.

Sealjuures toome välja ka kokkuhoiu aastate lõikes kokku:

Kuigi viimase kahe aasta majanduslangus on söönud suure osa varajasematest saavutustest, eriti tasandusfondi osas, on kokkuhoid tulumaksu tagastamata jätmise tõttu piisavalt suur, et koostööd omavalitsuste vahel ja läbi erinevate koostööorganisatsioonide vajalikuks pidada.

2012 aasta läbirääkimiste juures pöörab EMOL, tulenevalt KOVidelt küsitluse kaudu saadud informatsioonile, enim tähelepanu omavalitsuse finantsautonoomia suurendamisele ja Riigikohtu 2010 aasta otsuse elluviimise jälgimisele. Liidu juhatus ja volikogu on siin aktiivselt osalemas ning omavalitsuste õiguste ees seismas.

Hariduse- ja kultuurivaldkond.

Läbirääkimiste hariduse ja noorsootöö töörühma koosolekuid 2010.aastal on olnud 7, koosolekutel käsitletud teemad kajastuvad enamalt ka valitsuskomisjoni ja Omavalitsusliitude Koostöökogu delegatsiooni läbirääkimiste lõpp-protokollis. Jaanuarikuu koosolekul arutati 2010 aasta riigieelarve tasandusfondis ette nähtud haridustoetuste jaotust. Eraldi peatuti aineseksioonide ja ühisürituste toetuse jaotusel. Juba 2009 aastal tuli Haridus- ja Teadusministeerium välja ettepanekuga muuta nende toetuste jaotuspõhimõtteid, kuna maakondlikult korraldatavatel ühisüritustel ning aineseksioonidel on ka oma baaskulud, mis ei sõltu õpilaste arvust maakonnas, oleks otstarbekas vahendite jaotamisel sellega arvestada.

EMOLi esindajate ettepanekule grupeerida maakonnad olenevalt õpilaste/noorte arvust kolme gruppi ja neile gruppidele näha ette erinev baasraha ja baasraha tuleks leida jaotamata vahenditest, mitte püüda seda leida olemasoleva summa seest, arvas Haridus- ja Teadusministeeriumi esindaja, et kui arvestada miinimumina aineolümpiaadide korraldamist õpilastele ja aineseksioonide tööd õpetajatele, siis tõenäoliselt niipalju raha polegi üldse vaja ja võiksime seda toetussummat hoopiski vähendada. Otsused selles osas tehaksegi maakondade tasandil omavalitsuste poolt ühiselt, et milliseid üritusi vaja on teha. Baasraha sisseviimise eesmärk on

väiksema noorte ja õpilaste arvuga omavalitsuste toetamine. Vaidlustes sünnib tõde ja niimoodi erinevaid variante läbi töötades, jõudsime kokkuleppele ka baasraha suuruse osas. EMOLi ettepanekule eraldada ühisürituste ja ainesektsioonide raha otse maakondlikele omavalitsusliitudele, andis selgituse Rahandusministeeriumi esindaja, et kuna tegemist on tasandusfondi osaga siis otse maakonna tasandile neid vahendeid eraldada ei saa. Esmalt tuleks see raha kanda Haridus- ja Teadusministeeriumile, kes sõlmib maakondlike omavalitsusliitudega lepingud selle raha kasutamise osas. Sellega kaasneks ka aruandlus jne.

06. jaanuaril 2010 kehtestas Vabariigi Valitsus oma määrustega põhikooli ja gümnaasiumi riiklikud õppekavad. Ülevaate uute õppekavade rakendamiseks andis maikuu töөрühma koosolekul Ain Tõnisson, HTM üldharidusosakonna õppekava talituse juhataja. Kahe erineva määruse vajadus tuleneb põhikooli ja gümnaasiumi erinevatest rõhuasetustest ja sellest ka erinevad nõuded õpikeskkonnas ja õppe korraldamisel.

Kohalikke omavalitsusi puudutab eelkõige õppekirjanduse ja õppevahendite hankimine, selleks taotlesime 2011. aastaks täiendavalt 19,4 miljonit krooni.

Füüsilise õpikeskkonna nõuetele vastavusse viimiseks ja selle toetamiseks taotleme RES-s lisavahendeid ca 91 miljonit krooni aastas.

On välja selgitatud, et uute riiklike õppekavade (ainekavades toodud nõuded) rakendamine toob igal aastal täiendavaid püsikulusid ca 120-130 miljonit krooni.

Uue muusika ainekava rakendamine koolides püstitab aga küsimuse, kuidas võimaldada koolidele instrumendid ja tehnika, mis seal konkreetselt on välja toodud. Koolides on muusikainstrumentide olemasolu suhteliselt kesine, neid on kas ebapiisavalt või puuduvad üldse. Ühekordne väljaminek kooli kohta muusika ainekava täitmiseks oleks ligikaudu 46 000 krooni, s o juhul kui alustada tühjalt kohalt. Füüsiline õpikeskkond tuleb aga vastavusse viia uute riiklike õppekavadega 01. septembriks 2013.

09.juunil 2010 võttis Riigikogu vastu uue Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse, mille teine lugemine katkestati 2009 a ja suunati laekunud muudatuste aruteludeks ja sisseviimiseks Riigikogu kultuurikomisjonile. Kuna kooskõlastusel olnud eelnõust oli saanud täiesti uus dokument, siis palusime saata see uuele kooskõlastusringile, mida kahjuks ei tehtud. Osalesime eelnõu arutelul 10. mail Riigikogu kultuurikomisjonis. Eelnõu kooskõlastusfaasis oli valdade omavaheline arvlamine ära jäetud ja arvlamine toimunuks ainult sellisel juhul, kui oma vallas kool puudub, kuid vastuvõetud seaduses oli arvlamine uuesti sisse toodud, põhjendusega, et ei saavutatud poliitilist kokkulepet ja arvlamise piirsumma kehtestab Vabariigi Valitsus oma määrusega.

Keskkonnateadlikkuse programmist toetatakse kolme tegevussuunda:

1. riiklike õppekavasid toetava aktiivõppe meetoditel põhineva keskkonnaharidusliku tegevuse arendamist;
2. keskkonnateadlikkust tõstvate teavitustegevuste ja-kampaaniate korraldamist määratletud sihtrühmadele.

3. rahvusvahelises keskkonnahariduse alases koostöös osalemist.

2010. aastal jagati selle projekti kahes voorus kokku 17,2 miljonit krooni, teiste seas said toetust Paikuse Põhikool, Ala Põhikool, Antsla Gümnaasium, Käina Gümnaasium, Laekvere Põhikool, Tornimäe Põhikool, Lindi Lasteaed–Algkool ja Viljandimaa Omavalitsuste Liit.

Täiskasvanud õppija nädala ja täiskasvanud õppijate foorumi eksperttöögrupi koosolekul märtsi kuus tõdeti, et arengud täiskasvanuhariduses on toimunud positiivses suunas. Meil on suudetud aktiivsemad ja uuendusmeelsemad inimesed õppimisse kaasata ja on lootust, et nende kaudu jõuab sõnum samm-sammult ka ühiskonna passiivsemate liikmeteni. Samas teeb omavalitsustele muret, et täiskasvanu võib gümnaasiumis õppida 10-15 aastat ja kohalik omavalitsus ning riik maksavad selle kinni. Seaduse järgi on võimalik, et isik paneb ennast õppurina kirja, aga õppima ei asu, kool aga kasseerib tema eest pearaha. Uuendatud Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 28 lg 8 lubab nüüd mittestatsionaarses õppes õppija, kes ei ole viie järjestikuse õppenädala jooksul õppetööle ilmunud, koolist välja arvata, kui ta on vanem kui 17 aastat.

Eesti Noorsootöö Keskus tutvustas 3. juunil uuringut Noortemonitor 2009, mis käsitleb noorte olukorda Eestis. Trükkis on mõeldud perioodilise väljaandena ning ilmub edaspidi üks kord aastas. Noortemonitor 2009 on kättesaadav ka elektrooniliselt aadressil <http://www.entk.ee/uuringudstatistika>

2010. aastal alustati ka noorsootöötaja kutsete väljastamist, kutse taotlejaid oli 20, neist kaks taotlejat ei vastanud kehtestatud kutsestandardile, neljale taotlejale aga omistati kõrgeim e V kategooria.

Haridus- ja Teadusministeeriumi juures töötab lisaks läbirääkimiste töörühmale veel 18 erinevat töörühma ja komisjoni, mille töös osalevad nii büroo ametnikud kui liikmete esindajad.

Täiendavad kulud õpilase kohta, mis kaasnevad uue õppekava rakendamisega

Kuigi väidetakse, et uue õppekava rakendamine endaga mingeid kulusid kaasa ei too ja VV määruse seletuskirjas polnud ka arvestusi kulude kohta, siis on aineseksioonide abiga koostatud esialgsed arvestused, milliseid püsikulusid toob endaga kaasa uue õppekava (ainekavade) rakendamine.

EMOL on seisukohal, et eeltoodud uute täiendavate kulude katmist peaksime taotlema riigi eelarvest:

Kooliaste	I aste	II aste	III aste	IV aste	Märkused
Õppeaine	1-3 klass	3-6 klass	7-9 klass	10-12 klass	
Kunsti õpetus	500 kr.	330 kr.	300 kr.	100 kr.	ühe õpilase kohta (lisa 1

					tabel)
Poiste tööõpetus		400 kr.	600 kr.		Arvestused taandatud ühe õpilase kohta (lisa 2)
Tütarlaste tööõpetus		290 kr.	480 kr.		Ühe õpilase kohta (lisa 3)
IKT kasutus ainetunnis	?	?	?	?	Põhiliselt vahendid olemas ja tegemist saab olla ühekordsete kuludega (lisa)
Muuseumide ja näituste külastus	100 kr.	100 kr	100 kr	100 kr.	Vähemalt 3 aines 2 korda aastas. Ei sisalda sõidukulusid
Muud					
Kokku	600 kr/õpil.	1120 kr/õpil	1480 kr/õpil	200 kr/õpil	Krooni õpilase kohta

Kokku toob uue õppekava rakendamine endaga kaasa iga aasta püsikulused 125-130 miljonit krooni.

Kultuuri-ja spordivaldkond

Kuigi läbirääkimiste töörühma kokkukutsumine toimus vaevaliselt ja rohkem EMOLi poolset algatusel, ei saa öelda, et koostööd Kultuuriministeeriumiga üldse ei toimunud. Töörühma koosolekuid oli 2010 aastal ainult 1. Maikuisel komisjoni koosolekul andsime üle Omavalitsusliitude Koostöökogu ettepanekud kultuuri- ja spordi valdkonnas. Kultuuriministeeriumi poolne sõnum oli, et 2011. aastal säilitatakse seniseid programme ja tegevustoetusi 2010 aasta tasemel. Lisaks taotleb ministeerium 2011 aastal Tartus toimuva üleeuroopalise folkloorifestivali Europeade toetuseks 2 miljonit krooni ja Tallinna kui kultuuripealinna toetuseks 50 miljonit krooni. Rohkem läbirääkimiste komisjoni 2010 aastal kokku ei kutsutud ja meiepoolsetele küsimustele ei soovitud vastata.

Kultuuriministeeriumi eraldised KOV-le 2006-2010

sisu	2006	2007	2008 LEA 1 *	2009 LEA 2 *	2010
KOV investeeringud	97 976	132 836	93 911	20 800	22 800
KOV orkestrid	400	600	598	540	491
KOV teatrid	11 489	13 492	15 177	13 053	11 869

projekt Kino tuleb tagasi	2 500	5 000	5 000	582	540
KOV muuseumid	1 229	1 414	1 550	1 396	1 254
KOV raamatukogude teg.toetus	8 211	9 284	10 353	8 846	8 050
Teavikud	31 860	31 860	34 800	26 253	26 253
Tervisespordikeskused	7 475	7 475	5 875	5 000	4 500
laulu- ja tantsupeo protsessis osalevate kollektiivide toetus	0	18 000	24 000	15 100	14 000
sportlik-kultuuriline koolivaheaeg	2 000				0
ujumise algõpe	3 600	3 600	3 600	3 600	3 600
rahvarmtk IT toetus (infosüsteem)	500	600	600	1 126	980
Tallinn 2011	0	0	4 500	10 000	15 000
	167 240	224 161	199 963	106 296	109 337

* Arvestatud on lisaeelarvetega

Juba 1998 aastal alustati kutsesüsteemi arendamist ja alates 2001 aastast korraldab kutsesüsteemi edasiarendamist kutsekoda. Kutsesüsteemi osad on kutsestandardite väljatöötamine ja kutse andmine ning olulisemad väljundid on kutsestandard ja kutsetunnistus.

2010 aasta seisuga töötab 16 kutsenõukogu, kohalikke omavalitsusi otseselt puudutavad neist haridus, kultuur, rahvakunst ja käsitöö, tervishoid ja sotsiaaltöö.

Kutsestandardid koostab kutsenõukogu moodustatud töörühm. Kutse andmist puudutavate sisuliste otsuste tegemiseks moodustab kutset andev organ kutsekomisjoni. Kutset andvaid organeid on tänaseks juba 86.

Kultuuriministeriumi juurde on moodustatud lisaks läbirääkimiste töörühmale veel 6 erinevat töörühma või komisjoni ja nendes komisjonides osalevad meie esindajatena nii büroo ametnikud kui ka EMOLi liikmete esindajad.

Sotsiaal- ja tervishoiuvaldkond

Möödunud 2010.aastale avaldas mõju üleilmne majanduskriis, mille tagajärjel kadusid jätkuvalt töökohad ja suurenes tööpuudus. Aasta oli tunnustatud Vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu võitlemise Euroopa aastaks. Eesmärgiks oli näidata, et kui me kõik sellele pühendume, on võimalik leida tõhusamad vahendid võitlemaks vaesuse ja sotsiaalse tõrjutusega. Lähtudes eeltoodust toimus mitmeid arutelusid ja nõupidamisi, et selgitada, mida saaksid, vaatamata oma kahanenud tulubaasile, oma inimeste aitamiseks teha kohalikud omavalitsused. Vabariigi Valitsuse ja Omavalitsusliitude Koostöökogu läbirääkimiste töö-, sotsiaal- ja tervise töörühma koosolekul juhtis EMOLi esindaja korduvalt tähelepanu toimetulekutoetuse ebapiisavusele. Arutelude alguses nõustus toetuse tõstmisega ka Sotsiaalministerium, kuid aasta lõpuks nende seisukoht kahjuks muutus ja toetuse tõstmine lükati tulevikku, kui riigi eelarvelised võimalused on paranenud.

Analüüsidest vaesuse probleemi kohalikes omavalitsustes, viis EMOL oma liikmete hulgas läbi mitu küsitlust, kus uuriti näiteks kodulaenuga seonduvat ja supiköövide vajadust. Esitasime oma liikmetele küsimuse, saamaks teavet kodulaenude maksmisega hädas olevate inimeste kohta. Vastajaid oli 33 KOV-i (elanikke kokku 107 133), kellest 12 teatasid, et nende poole ei ole seni antud probleemiga pöördutud. Neis valdades, kus suurt kinnisvaraarendust toimunud ei ole, on ilmselt pääsetud ka ehitamisega seotud tõsisematest laenuprobleemidest. Enamus valdade poole pöördunud inimesi on mures toimetulekuga ja kommunaalteenuste, väikelaenude, autoliisingute, SMS- jm kiiralaenude maksmisega. Kodulaenu tagasimaksete raskustele on valdadest abi otsinud 118 inimest 11-st vallast (elanikke kokku 43 739), neist ühes 50 abivajajat. Kokkuvõtte vastustest edastasime Sotsiaalministeeriumile, kes koos Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumiga on asunud kiiralaenuprobleemidega tegelema. Supiköövide osas olid vallad meelestatud reipamalt, tõdeti, et ükski hädaline tähelepanuta ei jää. Vastavat abi vajavad lapsed saavad toitlustatud kas koolis või lasteaias ja täiskasvanud päevakeskustes vm. Mõningasi probleeme täheldati suvisel perioodil, kui koolid ei tööta. Üldiselt oldi seisukohal, et see on rohkem suurte linnade probleem, et maal ikka midagi söödavat leiab.

Aasta alguses jätkasime tegelemist selgitamiseks, kuidas on tagatud maal ravimite kättesaadavus, kuna selle kohta on nurinat palju. Ravimid on kallid, omaosalusprotsent on väga kõrge- kõrgeim Euroopas, apteekidele pannakse järjest kinni, ühiskondlik transport puudub. Selgitasime ka apteekide toetamist kohalike omavalitsuste poolt. Ravimite kättesaadavuse teema oli arutlusel ka Riigikogu Sotsiaalkomisjoni istungil. EMOLi seisukoht antud küsimuses oli, et sõltumata sellest, kas tegemist on geograafilise või rahalise kättesaadavusega, jõuab hädas inimene oma murega ikka kohaliku omavalitsusse, kes kõigepealt püüab aidata apteeki elus hoida, andes tasuta ruumi või aidates maksta renti, toetades kommunaalkulude hüvitamisel, arvuti ja programmide muretsemisel, kuni tegevustoetuse maksmiseni apteekrile. Järgmisena korraldatakse keskustest eemal elavatele inimestele bussiringe, et nad saaksid oma ravimid ise välja osta, kui aga inimene ei ole suuteline ravimi järgi minema, siis aitab kohalik omavalitsus ka siin, nagu ütleb Veriora valla sotsiaaltöötaja, et neil tegeleb eakatele ravimite kojutoimetamisega kogu vallavalitsuse kollektiiv. Ja lõpuks hüvitab vald toimetulekuraskustes hädalisele ka ravimi hinna. Seega on eriti maapiirkonna kohalikele omavalitsustele langenud ravimite kättesaadavuse tagamisel suur koormus. Apteegiteenus on sisult esmatasandi teenus, mis peab olema elanikkonnale kättesaadav esmatasandi põhimõtete kohaselt, kuid kahjuks seda ei ole. Eriti halvas olukorras on äärealad, väikesaared, linnast ja tömbekeskustest kaugemal elavad inimesed. Probleemiks on ligipääsetavus.

Veebruaris pöördus EMOLi poole Õiguskantsler seoses psühhiaatrilise abi seaduse (edaspidi PsAS) § 13 lõike 1¹ põhiseaduslikkuse kontrolliga. Pöördumise eesmärgiks oli selgitada, kas EMOLi hinnangul peaks tahtest olenematu ravi pikendamise avalduse esitamise õigus olema vaid kohalikul omavalitsusel ja isiku eestkostjal või

võiks sarnane õigus olla ka raviasutustel, kas EMOLi hinnangul võimaldab tahtest olenematu ravi pikendamise avalduse esitamine kohaliku omavalitsuse, mitte raviasutuse poolt, isiku õiguste tõhusamat kaitset; kuidas on PsAS § 13 lõikes 1¹ toodud regulatsioon praktikas rakendunud ning kas tahtest olenematu ravi pikendamise avalduse esitamise menetlemisel kohalike omavalitsuste poolt on ilmnunud mingeid kitsaskohti? EMOL saatis oma põhjendatud vastused, kus põhiseisukoht oli, et tahtest olenematu ravi pikendamise avalduse esitamise õigus peaks kindlasti olema ka raviasutustel ja seda rõhutusega, et „eelkõige raviasutusel“? Põhjenduseks toodi asjaolu, et isikule taotletakse ravi, mitte sotsiaalteenust või –toetust. Leidsime, et KOVi poolt tahtest olenematu ravi pikendamise avalduse esitamine ei taga võrreldes raviasutuse poolt avalduse esitamisega, isiku õiguste tõhusamat kaitset, pigem viidab aega kuna pikeneb paberite liikumise aeg ja sageli on OV andmed isiku kohta puudulikud, või puuduvad üldse. Maikuus toimus eelnimetatud teemal Õiguskantsleri juures ka ümarlaud, kus arutati eelnevalt kirjalikult esitatud küsimused ja vastused veelkord läbi. Justiitsministeerium kaitses PsAS § 13 lõike 1¹ praegu sätestatud regulatsiooni, leides, et nii tagatakse isiku õiguste tõhusam kaitse. Kogutud seisukohti analüüvides kujundab Õiguskantsler oma seisukoha, mille esitab menetluses osalenutele..

2010 aastal pidime andma arvamuse seni veel ratifitseerimata Euroopa Sotsiaalharta artiklite 23 (Vanurite õigus saada sotsiaalset kaitset); 30 (Õigus kaitsele vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse eest) ning 31 (Õigus eluasemele), võimaliku ratifitseerimisküpsuse kohta. EMOL leidis, et kuna toimetulekutoetus ei taga toime tulemist, et kuna miinimumpalk ei anna kaitset vaesuse eest, et kuna pension ei võimalda väärikat vanaduspõlve ja riigil ning kohalikel omavalitsustel puuduvad vahendid abivajajate varustamiseks taskukohase eluruumiga, siis ei ole endiselt võimalik neid artikleid ratifitseerida.

Juuli algusest kuni aasta lõpuni toimus tihe töö seoses Sotsiaalministri 25. oktoobri 1999. a määruse nr 64 «Koolieelse lasteasutuse tervisekaitse, tervise edendamise ja päevakava koostamise nõuded» muutmisega tuleneval rahvatervise seadusest. 1. oktoobrist jõustus sotsiaalministri määrus nr 61 „Tervisekaitsenõuded koolieelses lasteasutuses tervise edendamisele ja päevakavale“. Tööd jätkati Vabariigi Valitsuse määruse „Tervisekaitsenõuded koolieelse lasteasutuse maa-alale, hoonetele, ruumidele, sisustusele, sisekliimale ja korrashoiule“ eelnõuga. Kahjuks ei suudetud täita rahvatervise seaduse § 23 sätestatud, mille kohaselt oleks Vabariigi Valitsus pidanud antud määruse kehtestama hiljemalt 2010. aasta 31. detsembriks. Kuni nimetatud tervisekaitsenõuete kehtestamiseni Vabariigi Valitsuse poolt oli õigus kohaldada enne 2010. aasta 1. septembrit kehtinud rahvatervise seaduse § 8 lõike 2 punkti 6 alusel sotsiaalministri kehtestatud tervisekaitsenõudeid koolidele ja koolieelsetele lasteasutustele. Viivitus tulenes asjaolust, et antud määruse eelnõu saadeti arvamuse avaldamiseks Euroopa Ühenduste Komisjonile vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. Juuni 1998.aasta direktiivile 98/34/EÜ, millega nähakse ette tehnilistest standarditest ja eeskirjadest teatamise kord. Hetkel antud küsimusi

reguleerivat määrust ei ole ja koolieelsed lasteasutused peavad tegutsema toetudes seadustes jt määrustes sätestatule. Määruse menetlemine jätkub 2011.aastal.

Augustis toimus SiMis arutelu Kodanikuühiskonna arengukava 2011-2014 meetme „Kodanikeühendused kui partnerid avalike teenuste osutamisel“ teemal, mis on arengukava üks kuuest meetmest. Lähem info kodanikuühiskonna arengukava kohta on leitav <http://www.siseministeerium.ee/kodar/> ning osalusveebist [https://www.osale.ee/konsultatsioonid/index.php?page=consults&id=168&search=kodanikuühiskonna arengukava](https://www.osale.ee/konsultatsioonid/index.php?page=consults&id=168&search=kodanikuühiskonna%20arengukava). Kohtumise eesmärk oli ühtlustada erinevate osapoolte (riik, KOV, kodanikeühenduste katusorganisatsioonid, eksperdid) nägemus arengukava meetme praeguse versiooni osas. Meetme tegevused tulenevad paljuski valitsuskabineti poolt 01.07.2010 teadmiseks võetud kontseptsioonis „Avalike teenuste delegeerimise suunad mittetulundusühendustele“ kirjeldatud tegevussuundadest.

Septembris alustas SoM valdkondliku laste ja perede arengukava koostamist aastateks 2011- 2020. Selleks moodustati kolm töögruppi: 1) Vanemluse toetamine; 2) Alusharidus ja hoid ning 3) Lapse õiguste kaitse ning lastekaitse korralduse tõhustamine.

Septembris esitas Sotsiaalministeerium EMOLile kooskõlastamiseks ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni ratifitseerimise ja selle lisaprotokolliga liitumise seaduse eelnõu. Peale konsulteerimist liikmetega arutati eelnõud ka juhatuse ja volikogu koosolekul. Kokkuvõtlikult jõuti järeldusele, et eelnõud kooskõlastada ei saa. Peale meie jätsid eelnõu kooskõlastamata ka ELL, Siseministeerium ja Rahandusministeerium. Osaliselt kooskõlastasid Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium ning Välisministeerium. Kuna Eesti on 2007. Aastal konventsiooni allkirjastanud, siis avaldatakse selle ratifitseerimiseks survet nii välisriikide kui ka puuetega inimeste organisatsioonide poolt. Teema olulisuse selgitamiseks organiseeris Sotsiaalministeerium ümarlaua, kus osalesid esindajad EPIKojast, EMOList ja ELList. EMOL on seisukohal, et konventsiooni ratifitseerimine ja lisaprotokolliga liitumine toob kohalikele omavalitsustele kaasa hulgaliselt täiendavaid kohustusi, mida ei suudeta täita. Ministeeriumi esindajate seisukoht on, et ratifitseerimine on ainult hea tahte märk, sest tegelikult on kõik need kohustused juba niigi meie siseriiklike haldusaktidega KOVidele täitmiseks kohustuslikud. Vaidlus käib ka puude ja puuetega inimeste siseriiklikult ja konventsioonis sätestatud mõiste erineva tõlgendamise ja sellega kaasneva üle. Teema arutelu jätkub kindlasti ka järgmisel aastal.

Sotsiaalministeerium saatis 2010 sügisel eelkooskõlastusele sotsiaalhoolekande seaduse muutmise seaduse eelnõu, mida on vahelduva eduga menetletud juba paar aastat. Kõigis maakondades on kohtunud kohalike omavalitsuste sotsiaaltöötajatega, kes on eelnõule andnud väga positiivse tagasiside ja on leidnud, et seda muutmist on väga vaja, et tähtsustada sotsiaaltööd. Kahjuks on käesolevaks hetkeks olukord muutunud, võrreldes varasemaga on kohalike omavalitsuste majanduslikud võimalused tunduvalt halvenenud. Kehtiva sotsiaalhoolekande seaduse regulatsioon teenuste ning nende nõuete definitsioonide osas on väga üldsõnaline, millest

tulenevalt kliendil ei ole võimalik teada, mida ta mingilt teenuselt oodata võib, samuti ei ole otseselt sätestatud ka kohaliku omavalitsuse kohustused ja teenuse õigustatud subjektid. Sama nime all pakutavad teenused on piirkonniti väga erineva sisu ja kvaliteediga, mis hägustab tarbija teadlikkust, mida taotlema omavalitsusest ja mida tegelikult pakutakse ühe ja sama nimetuse alt erinevates KOV-s. Ei ole võimalik kontrollida osutatud teenuste nõuetelevastavust ja seeläbi tagada ka nende kvaliteeti. Sätestatud teenuste definitsioonid võimaldavad kohati väga laia tõlgendamist, mistõttu puudub selgus sotsiaalhoolekande teenuste tarbijate õiguste ning teenuste pakujate kohustuste osas. Sotsiaalteenuste kättesaadavuse ja kvaliteedi ühtlustamiseks püütakse muutmise eelnõuga täpsustada teenuste kvaliteedinõudeid ja tõhustada järelvalvet nende järgimise ja abi osutamise üle. Päril uute teenustena tahetakse KOV-i poolt kohustuslikuks muuta võlanõustamis- ja perelepitusteenuste osutamist ja rahastamist, millede puhul on EMOL juhtinud tähelepanu asjaolule, et kohalikel omavalitsustel puuduvad teenuste tagamiseks vastavad vahendid. Eelnõu seletuskirja kohaselt toetab riik KOVe vaid juhul, kui eelarvelised võimalused seda lubavad. Lähtudes eeltoodust ja liikmetelt saadud tagasisidest, otsustas EMOL eelnõud mitte kooskõlastada, mis põhjustas SoMi poolt arusaamatust ja pahameelt.

Aastaringelt oli teemaks ka STARi rakendamine ja sellega seonduvad probleemid. Tänu KOVide poolt avaldatud survele otsustas SoM hüvitada kohalike omavalitsuste sotsiaaltöötajatele nende poolt seoses STARi rakendamisega töötatud ületunnid.

Kuna M. Kaljula osaleb 2010 aastast ajakirja „Sotsiaaltöö“ toimetuse kolleegiumi töös, siis on EMOLil väga hea väljund oma liikmete probleemide kajastamiseks meedias. 6 korda aastas ilmuvat ajakirja annavad välja Tervise Arengu Instituut ja sotsiaalministeerium.

2010 aasta lõpp kulges ettevalmistusi tehes euro tulekuks. EMOL avaldas ajakirjas „Sotsiaaltöö“ ülevaatliku juhendi omavalitsuste sotsiaaltöötajatele, kuidas aidata sotsiaalselt abitumaid inimesi uuele rahale üleminekul.

Keskkonna- ja maaküsimuste valdkond

Maa -ja keskkonnaküsimuste läbirääkimiste töörühma liikmed on lähtunud Omavalitsusliitude Koostöökogu kokkulepetest 2010 aastata riigieelarve koostamise protsessis toimunud läbirääkimisteks.

Omavalitsusliitude Koostöökogu ettepanekud maaküsimustes :

Taotlema Vabariigi Valitsuselt riigi maapoliitika põhimõtete selget defineerimist, sealhulgas riigi maareservi suuruse kindlaksmääramist ning omavalitsustele seadusega pandud ülesannete täitmiseks ja arengu tagamiseks vajaliku maa munitsipaliseerimise küsimuse lahendamist, enne natsionaliseerimist omavalitsustele kuulunud maade eranditeta tagastamist.

Munitsipaalomandisse antud sotsiaalmaa sihtotstarbe muutmise protsessi lihtsustamist ja reformimata riigimaade nõuvalitseja määramist, kes on kohustatud tagama nimetatud maa-aladel omaniku kohustuste, sealhulgas heakorra tagamisel, täitmise. Kuni reformimata ja hooldamata riigimaa üleandmiseni kohalikele omavalitsustele, sealhulgas linnametsade munitsipaliseerimiseni, peab omavalitsuste ja riigi vahel olema sõlmitud halduslepingud, millega tagatakse nende maade hooldamise riiklik finantseerimine, 2011. aastal vähemalt 2009. aasta mahus. Kokkuleppimist seadusmuudatustes, mis võimaldaks kohaliku omavalitsuse omandis oleva kinnisvara, mis asub sotsiaalmaal, müüki lihtsustatud korras (ilma riigiorganitega kooskõlastamata). Vaba- ja reformimata riigimaa tasuta munitsipaliseerimiseks kohalikele omavalitsustele pandud ülesannete täitmiseks, sh arendustegevuseks, ettevõtluse soodustamiseks jne. Koostöös Keskkonnaministeeriumiga leida omavalitsustele soodasid lahendusi ülaltoodud maaküsimustes seaduste rakendamisel tekkivate probleemide lahendamiseks ning maade korralise hindamise läbiviimist 2011. aastal.

Valitsuskomisjon nõustus järgmistes küsimustes:

Riigi maareservi moodustamise põhimõtete kohaselt jäetakse maareservi ka maad, mis on pikemas perspektiivis vajalikud kohalikele omavalitsustele neile pandud ülesannete täitmiseks, samuti maad, mille osas on otstarbekas pikemas perspektiivis tagada avalik maakasutus. Nimetatud maade väljaselgitamiseks jätkavad kohalikud omavalitsused neile kasutada antud kaardirakenduse täitmist. Kui omavalitsus esitab Maa-ametile sellekohase taotluse, siis väljastab Maa-amet kohalikele omavalitsustele piiriettepanekute vektorandmed koos tärkandmetega. Vabariigi Valitsuse tegevusprogrammi kohaselt esitab keskkonnaminister maareservi määratluse 2010. a IV kvartalis Vabariigi Valitsuse istungile. Avalikule sektorile (nii riigile kui kohalikele omavalitsustele) vajaliku maareservi määratlemisel kasutatakse alusmaterjalina Maa-ameti poolt koostatud kaardirakendusi ja sinna sisestatud andmeid.

Keskkonnaministeerium edastab 2010.aasta IV kvartalis maareformi seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu Vabariigi Valitsusele, mille kohaselt antakse ehitise teenindamiseks vajaliku maana MRS § 28 lõike 1 punkti 1 alusel munitsipaalomandisse antud maa osas MRS § 25 lõikes 3 nimetatud lubade andmise üle otsustamine maavanema haldusalasse. Kohalikud omavalitsused esitavad MRS § 25 lõikes 3 nimetatud lubade taotlused koos oluliste asjaolude ja põhjendusega, et lihtsustada ning kiirendada läbiviidavaid menetlusi.

Keskkonnaministeeriumi haldusala asutused (Riigimetsa Majandamise Keskus, Keskkonnaamet, Maa-amet) informeerivad kohalikke omavalitsusi 1. 03 2011. a. milliste Keskkonnaministeeriumi valitsemisel olevate maa-alade hooldamine nende poolt läbi viiakse.

Keskkonnaministeerium on ette valmistanud maareformi seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu, milles kavandatakse sätestada, et kui maareformi seaduse § 31 lõikes 2 nimetatud maa riigi omandisse

jätmise menetluse käigus on välja selgitatud teiste isikute taotluste puudumine, siis teostab kuni maa riigi omandisse jätamiseni riigivara valitseja õigusi ja kohustusi Keskkonnaministeerium või keskkonnaministri volitatud isik, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti. Jätkata läbirääkimisi seadusandluse muutmiseks, mis võimaldaks kohaliku omavalitsuse omandis oleva kinnisvara, mis asub sotsiaalmaal, müüki lihtsustatud korras lähtudes kokkuleppe punktist 2.

Omavalitsusliitude Koostöökogu ja valitsuskomisjon on valmis koostööks kehtivate seaduste rakendamisel tekkivate probleemide lahendamisel ning kohalike omavalitsusi puudutavate üksikasjade varajaseks läbiarutamiseks, soovitavalt juba kontseptsioonist alates, ning mõlemale poolele vastuvõetavate lahenduste leidmiseks kõigis ettevalmistatavates kontseptsioonides ja eelnõudes.

Omavalitsusliitude Koostöökogu ettepanekud keskkonnanahoiu küsimustes :

Taotleda Vabariigi Valitsuselt läbirääkimiste jätkamist Euroopa Liidu struktuurivahendite rakendamise avaliku sektori poolse osaluse katmise küsimustes ja kavandada riigieelarves, samuti kavandada riigipoolset osalust kohalike omavalitsuste EL fondidest rahastatavates keskkonnakaitselistes ja veeprojektides 2011. Aastal ja jätkata seda kuni rahastamisperioodi lõpuni.

Suurendada toetust kohalikele omavalitsuste eelarvetele, et tagada struktuuritoetuste 2007-2013 perioodil omaosalus veeprojektides, mille kaasfinantseerimise määr ületab 15% ja jätkuvalt eraldada vahendeid omavalitsusüksustele alla 2000 IE reovee-kogumisaladel investeeringute teostamiseks ning kohaliku omavalitsuse pädevuse mittevähendamist ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinna määramisel ning sademevee maksustamise alused ja regulatsioonide ülevaatamist

Strateegilise keskkonnamõju hindamise regulatsiooni korrastamist, muutes seda selgemaks ja täpsemaks kaasates omavalitsusüksuste juriste, õigusaktides õigusselgust ja õiguskindlust, täpsustades jätkuvalt ülesannete ja vastutuse jagunemist riigi ja kohalike omavalitsuste vahel.

Õigusliku regulatsiooni täiendamist selliselt, et kohalikul omavalitsusel oleks Looduskaitse seaduse alusel antavate puude raielubade väljastamisel õigus nõuda puu raieloa taotlejalt rahalise kohustuse kandmist/tasu maksmist

Tiheasustusala läbivate ohtlike veoste kui ka ohtliku ettevõtte ja muude ohtlike ettevõtete vastutuskindlustuse kohustuse täpsustamist raudteeseaduses ja kemikaaliseaduses ning kohaliku omavalitsuse poolt teostatava keskkonnajärelevalve/ üldisemalt KOV poolt teostatava järelevalve/ õigusliku normistiku korrastamist nii, et KOV keskkonnakaitselise inspektoril/ametnikul oleks kõigis KOV puudutavates valdkondades või vähemalt KOV volikogu poolt kehtestatud eeskirjade puhul õigus ettekirjutuse tegemiseks ning selle täitmata jätmisel kohaldada asendustäitmist või sunniraha;

Regulatsiooni väljatöötamist ja tootjavastutuse rakendamiseks trükitoodetest tekkivatele jäämetele. pakendiseaduse § 26 (Järelevalve) muutmise kavandamist linna- ja vallavalitsuse järelevalvekohustuse ulatuse osas. Järelevalve pakendi ja

pakendijäätmete taaskasutamise üle ei peaks kuuluma kohalike omavalitsuse ülesannete hulka. Arutelu algatamist üleriigilise jäätmemaksu kehtestamise võimalikkusest ning selle eeldatavast jaotumisest riigieelarve ja kohalike omavalitsuste eelarvete vahel, eesmärgiga loobuda olmejäätmete ladestamise saastetasust alates sellest hetkest, kui kehtestatakse üleriigiline jäätmemaks.

Keskkonnatasude seaduse regulatsioonide muutmist selliselt, et proportsiooni olmejäätmete prügilasse ladestamise saastetasu jaotumisel riigieelarve ja KOV eelarvete vahel ei muudetakse KOV eelarvete kahjuks ja selle tõttu väheneks saastetasu laekumine kohalike omavalitsuste eelarvetesse. Kõigi keskkonnatasude osas tasu jaotumise muutmist riigieelarve ja kohalike omavalitsuste eelarvete vahel nii tavamäärade kui ka kõrgendatud maksumäärade korral rakendades solidaarsuse ja regionaalsuse e. kohalikku komponenti; Pidada võimalikuks ja soovitavaks keskkonnatasude määrade vähendamist valdkondades, kus eesmärgid on juba saavutatud või normaalset heaolu tagavast tasemest isegi allapoole mindud.

Keskkonnaministeeriumi selgituste kohaselt:

Keskkonnaministeerium kavandab 2011. aastaks 50 miljonit krooni Keskkonnainvesteeringute Keskuse kaudu taotlemiseks riigieelarvelisi vahendeid omavalitsusüksustele alla 2000 ia reovee-kogumisaladel investeeringute teostamiseks.

Keskkonnaministeerium alustab 2011. a keskkonnamõju hindamise süsteemi ülesehituse korrastamist, et tagada KMH/KSH eesmärgi saavutamine parimal moel kaasates sellesse kohalike omavalitsuste esindajad.

Kohalikele omavalitsustele seadusega või seaduse alusel pandava funktsiooni või ülesande lisamisele Keskkonnaministeeriumi haldusalas eelneb majandusanalüüs ning lisanduvate ülesannete täitmiseks vajalike vahendite hindamine.

Transpordi- ja sidevaldkonnas

Transpordi- ja sidevaldkonna läbirääkimiste töörühma liikmed on lähtunud järgmistest Omavalitsusliitude Koostöökoogu kokkulepetest :

Kohalike teede hoiu tagamiseks seadustada riigieelarvest selleks eraldatav teehoiu toetus. Eraldada 2011 aastal selleks vähemalt 700 miljonit krooni.

Jätkata läbirääkimisi teehoiu vahendite kulupõhiste jaotuspõhimõtete väljatöötamiseks, eesmärgiga tagada nimetatud vahendite õiglasem, sealhulgas ka erinevaid kulutingimusi arvestav jaotus kohalike maanteede ja tänavate vahel, kindlustamaks eri liiki ja eri omandis olevate teede vastavus teeseadusest tulenevatele nõuetele.

Eraldada maakonna ühistranspordiliinide täiendavaks finantseerimiseks vahendid vähemalt 2009. aasta tasemel (339 milj. krooni).

Eraldada kütuseaktsiisi arvelt vahendeid elektri ühistranspordi taristu väljaehitamise ja veeremi soetamise toetuseks kui keskkonnasõbraliku, energiasäästliku ja fossiilseid kütuseid mittetarbiva ühistranspordi arendamisel.

Lähtudes Riigikohtu 16.03.2010 otsusest nr 3-4-1-8-09 teha Majandus- ja Kommunikatsiooniministeriumile ettepanek valmistada ette ühistranspordiseaduse muutmine, pidades silmas vajadust kompenseerida ühistranspordiseadusest tulenevate riigipoolsete sõidusoodustuste tõttu saamata jäävad tulud kohalikele omavalitsustele.

Teha Majandus- ja Kommunikatsiooniministeriumile ettepanek algetada Teede- ja sideministri 01.09.1999 määrusega nr 50 kinnitatud „Tee omanikule erakorralise veo või sõiduga tekitatud kulutuste hüvitamise ja eritasu määrad ning erilubade väljastamise kord“ muutmine, eemärgiga kahekordistada senikehtivaid tariife, et viia veoloa tasu vastavusse teekatendile tekitatud kahju suurusega.

Erakordselt lumerohke talv kujunes 2010.aastal KOVidele tõeliseks väljakutseks. Suur osa kogu 2010.aastaks teehoiule planeeritud rahast kulutati juba veebruaritormi lumeuputuse kõrvaldamiseks ja torm Monika tagajärgede likvideerimine teisel poolaastal viis KOVide rahalised seisud kriitilise piirini, kuna kulutusi tuli teha ka riigimaanteede korras hoidmiseks. Eesti Maaomavalitsuste Liit koos Eesti Linnade Liiduga pöördus oma 01.04.2010 kirjaga 1-7/51 Vabariigi Valitsuse ja Eesti Maaomavalitsuste Liit 30.12.2010 kirjaga nr R-8/129 Rahandus-, Sise- ning Majandus- ja Kommunikatsiooniministeriumi poole taotlusega leida ja eraldada kohalikele omavalitsustele toetust teede hoolega seotud täiendavate kulude katteks. Vastusena eeltoodud kirjadele selgitasid rahandus- ning majandus- ja kommunikatsiooniminister meile kohalike omavalitsuste ülesandeid ja oma arvamust kohaliku teehoiu rahastamise küsimustes. Kahjuks keeldusid mainitud ministeriumid täiendavate vahendite eraldamisest, kuna väidetavalt puudub riigil selline kohustus ja raha. Tänu EMOLi korduvatele pöördumistele kulutused osaliselt siiski kompenseeriti.

IKT valdkonna tööühm

IKT valdkonna tööühm moodustati Siseministeriumi ettepanekul 2008 a . Vabariigi Valitsuse poolt moodustatud valitsuskomisjoni ja Omavalitsusliitude Koostöökogu delegatsiooni läbirääkimiste IKT (info- ja kommunikatsioonitehnoloogia) tööühmas jätkati kohalikes omavalitsustes digitaalse asjaajamise rakendamise planeerimist, selleks kavandatakse järgnevaid ühiseid tegevusi.

Kindlustatakse riigi ja omavalitsuste poolt informatsiooni lihtne leitavus ja süstematiseeritud pakkumine IKT vahendite kaudu ning elanike kaasamine kohaliku elu korraldusse, järgides e- Riigi hartas toodud põhimõtteid.

Otsitakse võimalusi avalike teenuste kättesaadavuse edasiseks parendamiseks, eesmärgiga suurendada e-teenuste osakaalu, volikogudele mõeldud infosüsteemi VOLIS kättesaadavuse toetamist ning KOVTP kasutuselevõttu omavalitsuste poolt, mis on ratsionaalne lahendus, madala majutustasuga. Jätkatakse elanikkonda teavitamist infoühiskonnaga kaasnevatest võimalikest riskidest ning tagatakse infosüsteemide turvaline käitlemine.

Jätkatakse läbirääkimisi hariduse 21. sajandi infrastruktuuri kontseptsiooni kooskõlastamiseks ning taotletakse selle lülitamist IKT arendamise tegevuskavva.

Fiiberoptilise lairibavõrgu planeerimisel maakondades konsulteeritakse omavalitsuste esindajatega. Teavitatakse elanikkonda objektiivselt lairibavõrgu ehituse tegelikust mahust.

Riigi infosüsteemi EHIS (Eesti Hariduse Infosüsteem) arendamisel arvestada kohalike omavalitsuste huvide ja vajadustega ning infosüsteemi sisestatud haridusasutuste andmed peavad olema kättesaadavad ja töödeldavad vastavale asutusele ja selle pidajale. Taotleme ISKE rakendamiseks omavalitsustele piisavate vahendite eraldamist riigieelarvest.

Väliskoostöö ja arendusprojektid

EMOL on võrdväärne partner teiste EL riikide omavalitsusliitudega väliskoostöös ja osaleb Euroopa koostöö organisatsioonide töös (CEMR, BSSSC, Regioonide Komitee, CLRAE).

Väliskoostöö aitab omavalitsustel kaasa rääkida EL õigusloomes, mis 70% ulatuses puudutab kohalikke omavalitsusi kõigis Euroopa Liidu liikmesriikides. Rahvusvahelises koostöös osalemine aitab paremini esindada EMOLi liikmete huve EL, kuhu me kuulume 6 aastat ja leida liitlasi ühiste huvide kaitsel ning pakkuda solidaarsust erinevate huvide kaitsel. Uued teadmised Euroopa Liidust aitavad meil teha paremaid otsuseid, tunnetada oma identiteeti ja efektiivsust ning kaasatust. Kodanikuühiskonna toimimise sisekorraldus ja inimkesksus ning ühiste väärtuste kujunemises ühiskonna sidustamisel on meil palju õppida naaberriikidelt. EMOLi tegevus on siin kaasa aidata ja toetada oma liikmete välissuhtlemise alase võimekuse kasvu ning kasvada ka ise.

Osalemine väliskoostöös

Euroopa Nõukogu Kohalike Omavalitsuste Kongress (CLRAE)

2010. aastal jätkus EMOLi osalemine Euroopa Nõukogu Kohalike Omavalitsuste Kongressi (CLRAE) töös. Järgmiseks mandaadiperioodiks (2010-2012) on EMOLi põhiliikmeteks Euroopa Nõukogu Kohalike ja Regionaalsete Omavalitsuste Kongressis (CLRAE) on Jüri Landberg (Rägavere vallavolikogu liige) ja Urve Palo (Viimsi abivallavanem) ning asendusliikmeks Leo Aadel (Haljala vallavanem)

Delegatsiooni liikmed:

1. **Jüri Landberg (K)** – põhiliige, Rägavere vallavolikogu liige
Jyri.landberg@emovl.ee

2. **Urve Palo (SDE)** – põhiliige, Viimsi abivallavanem
urve@viimsivv.ee

Delegatsiooni asendusliige:

3. **Leo Aadel (RE)** – asendusliige, Haljala vallavanem
leo@haljala.ee

Tänaseks on CLRAE Eestis kaks korda läbi viinud monitooringu kohaliku demokraatia kohta ning võtnud vastu seisukohti, arvamusi ja soovitusi sisaldavad raportid kohaliku demokraatia olukorrast Eestis.

12. mail palus Eesti CLRAE delegatsioon algatada järelevalvemenetluse omavalitsuste finantsautonoomia väidetava rikkumise kohta Eesti riigi poolt. Kaebuses juhiti tähelepanu Euroopa omavalitsusharta rikkumistele.

26. ja 27. aprillil 2010 külastas Eestit Euroopa Nõukogu Kohalike ja Piirkondlike Omavalitsuste Kongressi (CLRAE) delegatsioon, et koguda andmeid raporti kohta kohaliku demokraatia olukorrast Eestis, eriti Euroopa Kohaliku Omavalitsuse Hartas (ratifitseeritud Eesti poolt täies mahus 1994) sätestatud finantsautonoomia toimimisest. Eesti toimunud visiidi käigus kohtus CLRAE delegatsioon Eesti Linnade Liidu ja Eesti Maaomavalitsuste Liidu esindajatega, CLRAE Eesti delegatsiooni liikmetega, Tallinna ja Haapsalu linnajuhtidega ning Kambja vallavanemaga, Riigikogu rahandus-, põhiseadus- ja maaelukomisjonide esimeestega, rahandusministri ja regionaalministriga. Kohtumistel keskenduti eelkõige omavalitsuste rahastamisküsimustele ning Eesti monitooringut läbi viivatele ekspertidele pakkusid huvi omavalitsustele pandud kohustuste ning rahastamise omavaheline suhe, samuti Eesti omavalitsuste võime ja võimalus oma tulubaasi ise suurendada (laenud, teenustasud, kohalikud maksud). Ühtlasi said CLRAE esindajad Riigikohtu esimehelt Märt Raskilt ülevaate riigikohtu üldkogu 16. märtsi otsusest, mis tunnistas puudused kohalike omavalitsuste rahastamise korralduses

põhiseaduse vastaseks. CLRAE Eesti-monitooringu raames viibisid Eestis Jos Wiene (raportöör), Zoltan Szente, Euroopa Kohaliku Omavalitsuse Harta sõltumatu ekspert ning CLRAE administratsiooni esindaja Stéphanie Poirel. Pärast põhjalikku olukorraga tutvumist ja arutelu võttis CLRAE 28. oktoobril Strasbourgis vastu ettekirjutuse nr 294(2010) demokraatia olukorrast Eestis. Ettekirjutuse aluseks oli kümne aasta eest tehtud samalaadse soovitusel täitmisest valminud põhjalik raport Eesti kohalike omavalitsuste olukorrast. Euroopa Regionaalsete ja Kohalike Omavalitsuste Kongress (CLRAE) uuendas Eestile antud soovitusi kohalike omavalitsuste autonoomia suurendamiseks. Kokkuvõttes on soovitud järgmised: Tallinna linnale eristaatuse andmine, siseriikliku seadusandluse läbivaatamine selliselt, et kohalikele omavalitsustele eraldatavad finantsvahendid oleksid vastavuses neile pandud suurenenud ülesannetega, õiguse andmine kohalikele omavalitsustele kohalike maksude kogumiseks, mis võimaldaks neil suurendada oma tulusid, ning kohalike ja üleriigiliste omavalitsusliitudega konsultatsioonide korraldamise korra vastuvõtmine Euroopa kohaliku omavalitsuse harta 4. artikli 6. lõike nõuete täitmiseks.

10.-12.12.2010 toimus Tallinnas CLRAE Monitooringu Komitee istung. Selle peakorraldajateks olid EMOL, ELL ja Tallinna linn.

EMOLI korraldada oli CLRAE monitooringu komitee liikmete vastuvõtt, mis pidi toimuma Tallinna Lauluväljakul. Kahjuks lumetormi tõttu jäi Tallinna saabumata väga palju komitee liikmeid. Ürituse korraldamise kulud kaeti Tallinna linna ja EMOLI poolt.

Euroopa Liidu Regioonide Komitee (CdR)

Eestile kuulub tulenevalt Euroopa Liidu ühinemislepingu laienemise deklaratsioonist ja ühinemisakti artiklist 15 Regioonide Komitees 7 kohta (vastavalt 7 liiget ja 7 asendusliiget). Regioonide Komitee Eesti liikmete (7+7) kohad jagunevad: 4 põhiliikme kohta Eesti Linnade Liidule + 3 asendusliiget ja 3 põhiliikme kohta Eesti Maaomavalitsuste Liidule + 4 asendusliiget. CdR on sõltumatu organisatsioon. Tema liikmed ei tohi olla seotud mingite mandatoorsete instruksioonidega. Nad on oma ülesannetes täiesti iseseisvad, seistes EL kui terviku huvide eest. CdR kutsutakse kokku Presidendi poolt Nõukogu või Komisjoni palvel. Samuti võib komitee tulla kokku omal initsiatiivil. Komiteel on tavaliselt 5 plenaaristungit aastas. 2010. aasta veebruarist on CdR president Mercedes Bresso (IT/PES), asepresident Ramón Luis Valcárcel Siso (ES/EPP). President valitakse kahe ja pooleaastaseks perioodiks.

Tulenevalt eelneva delegatsiooni volituste lõppemisest 25. jaanuaril 2010 ja Euroopa Liidu ühinemislepingu laienemise deklaratsioonist ja ühinemisakti artiklist 15 ning kokkuleppes ELLiga otsustas Eesti Maaomavalitsuste Liidu juhatus 10.11.2009 koosolekul kinnitada Euroopa Liidu Regioonide Komitee Eesti rahvusdelegatsiooni moodustamiseks mandaatperioodiks 2010-2014 alljärgnevad EMOLI esindajad:

Põhiliikmeteks:

1. Kurmet Mürsepp (IRL), Antsla vallavolikogu liige, Võrumaa
2. Uno Silberg (ERL), Kose vallavolikogu liige, Harjumaa
3. Kaido Kaasik (IRL), Valjala vallavanem, Saaremaa

Asendusliikmeteks

1. Kadri Tillemann (-), Keila vallavanem, Harjumaa
2. Urve Erikson (ERL), Tudulinna vallavolikogu liige, Ida-Virumaa
3. Juri Gotmans, (-), Sõmerpalu vallavolikogu liige, Võrumaa
4. Saima Kalev (ERL), Jõgeva vallavolikogu liige, Jõgevamaa

Ülevaade Regioonide Komitee meediakajastuse kohta riigiti 2010. aasta jaanuarist kuni novembrini on kättesaadaval järgmise lingi kaudu:

<http://www.cor.europa.eu/pages/PressTemplate.aspx?view=detail&id=cd259609-aeb9-44bc-a8fa-528c74b93c04>

Euroopa Kohalike ja Regionaalsete Omavalitsuste Nõukogu (CEMR)

2010. aastal jätkus Eesti Maaomavalitsuste Liidu osalemine Euroopa Kohalike ja Regionaalsete Omavalitsuste ja Nõukogu (CEMR) töös. EMOL osaleb alljärgnevatel CEMRi töögruppides: Sõpruskoostöö (Twinning) võrgustik, Poliitikakomitee – Jüri Landberg, EMOLi esimees; Peasekretäride ja direktorite võrgustik - Ott Kasuri, EMOLi tegevdirektor; Energia (Network on Energy Issues): Aare Vabamägi, Haljala vald.

22-25.03.2010 Osales Aare Vabamägi Brüsselis CEMRi Energeetika võrgustiku töögrupi koosolekul. Kontaktorganisatsioonid ja isikud, kes töögruppides osalesid on EL liikmesriikide energia ja keskkonna valitud esindajad ja eksperdid erinevatest maadest ja organisatsioonidest.

16-19.06.2010 osales Kersti Ludvig Attard ' is Maltal CEMRi 2.Twinning seminaril.

05-07.12.2010 osalesid Jüri Landberg ja Ott Kasuri Mondorf-les-Bains-is Luxemburgis CEMRi poliitika komitee koosolekul, kus valiti uus CEMRi president Wolfgang Schuster, Stuttgardi linnapea Saksamaa Liitvabariigist ning kinnitati CEMR 2020 strategia

Läänemere Riikide Subregionaalne Koostöö (BSSSC) organisatsioon

Baltic Sea States Subregional Co-operation on Läänemere piirkonna subregioonide poliitiline võrgustik, mille aasta olulisemaks sündmuseks on igal sügisel toimuv aastakonverents. 2010. aastal on 18nda aastakonverentsi läbiviimise kohustuse koos ELL-ga enda kanda võtnud EMOL. EMOL-ile oli sellise suursündmuse

korraldamine suur au ning võimalus tõestada Eesti omavalitsuste aktiivsust ja huvi Läänemere piirkonna koostöötegevustes. Ettenägematuid takistusi oli palju, neist kõige arusaamatum see, et EAS ei toetanud meie konverentsi, aga kokkuvõttes andis BSSSC aastakoosoleku keeruline korraldamine EMOLile palju uusi kogemusi ja kindlustunnet, et EMOL saab edukalt hakkama rahvusvaheliste ürituste korraldamisega. BSSSC konverentsi korraldamiseks võeti kokkuleppel ELL-ga tööle EMOLi bürosse ühine projektijuht Kersti Ludvig, kes täitis oma kohustused väga hästi ning vääris ka BSSSC juhatuse poolt kiitvaid sõnu ja tänukirja. Konverentsi modereeris Toomas Välimäe.

EMOLi esindaja BSSSC juhatuses on Ülle Erman, Taebla vallavanem.

12-13.04.2010 osalesid Ülle Erman ja Kersti Ludvig Helsingis BSSSC konverentsi korralduskomitee koosolekul. Toimus kaks koosolekut, kus vaadati üle konverentsi ajakava, kutsed, registreerimine. Juuli alguseks kirjutas Kersti konverentsi tutvustava artikli. BSSSC koduleht oli kahekeelne, mida haldas Kersti ja samal lehel toimus ka registreerimine üritusele.

20-21.05.2010 osalesid Ülle Erman ja Kersti Ludvig Stockholmis BSSSC konverentsi korralduskomitee koosolekul. Vaadati üle konverentsi ajakava. ELL võttis enda kanda kava koostamise ja läbirääkimised esinejatega, EMOLi kanda jäi kogu konveentsi korralduslik pool, registreerimisest kuni osalejate lahkumiseni. Konverentsi koduleht asub aadressil: www.bsssc.eu.

24-25.06.2010 osales Kersti Ludvig Hamburgis BSSSC konverentsi korralduskomitee koosolekul. Selleks ajaks töötas koduleht ja algas registreerimine. BSSSC uudiskiri ilmus septembris, kuhu kirjutas Kersti ka konverentsi tutvustava artikli.

12.-14.10 toimus 18. BSSSC iga-aastane konverents Tallinnas. Konverents andis võimaluse õppida ja arutleda võimaluste, väljakutsete ja muutuste üle teadmispõhise ühiskonna suunas Läänemere regioonis. Konverentsil osales üle 300 osaleja Läänemere äärsetest regioonidest, lisaks ministrid, Läänemere organisatsioonid ja Euroopa Komisjoni esindajad. Arutleti tõsistel teemadel töötubades, esitleti projekte ning õpiti üksteise kogemustest. Sessioonides tutvustati kvalifikatsiooni piirkondlike ja riiklike tegevuste valdkonnas, samuti ELi poliitikat ja programme. Töötoad pakkusid võimalust õppida ja arutleda teemadel nagu haridus, koostöö ülikoolidega, tööjõu liikuvus, migratsioon, elukestev õpe, demograafilised muutused ja noored tööturul.

BSSSC konverents oli rikastatud veel kahe huvitava kõrvalüritusega: BSSSC Noorte Üritus toimus 12.-13.oktoobrini ja seal osales 50 noort Läänemere äärsetest regioonidest ja *Project Idea Cafe*, mida organiseeris Läänemere Regiooni Programm. *Project Idea Cafe* oli kohtumispaik jagamaks ideid ja leidmaks partnereid oma projektile. Esitleti Euroopa Territoriaal-koostöö programme ja parterotsinguid. Lisaks BSSSC konverentsile aitasime korralduslikult ka **EL Komisjoni Foorumi "EL Strategia Läänemere regiooni jaoks"**, mis järgnes kohe BSSSC konverentsile.

Foorumit tuli avama Eesti President Toomas Hendrik Ilves ning enne seda toimus pressikonverents.

Üleriigiliste liitude delegatsioon kohtus Euroopa Komisjoni Voliniku Mr Johannes Hahn'iga. Kohtumisel anti üle kirjalikud ettepanekud struktuurifondide kasutamise kohta tänasel päeval ja perioodil 2013+. Samuti kohtuti Regioonide Komitee presidendi Mercedes Bresso'ga.

Eesti Linnade Liidu ja Eesti Maaomavalitsuste Liidu esindaja Brüsselis

2010. aastal jätkus EMOL-i aktiivne koostöö Eesti Linnade Liidu ja Eesti Maaomavalitsuste Liidu esindajaga Brüsselis, Ille Allsaarega. Peale tiheda suhtluse ja kahepoolse infovahetuse Eesti omavalitsusliitudega toetab ta EMOL-i esindajaid erinevates EL ja Euroopa organisatsioonides. Ille Allsaarel on oluline roll juba tekkinud koostöövõrgustike alal hoidmises teiste Euroopa riikide ja nende omavalitsusliitude esindajatega, mille kaudu toimub ühiste seisukohtade selgitamine ning oma huvide kaitsmine. Edastatakse EMOL-i liikmetele muutustest EL-i seadusandluses ja poliitikas ning vahendatakse EMOL-i seisukohti. Omavalitsusliitude esindaja osaleb erinevate töörühmade töös ja annab tagasisidet nii nende töörühmade ja komisjonide tööst, kus ta ise osaleb kui ka nendest, kus osalevad teised EMOL-i või ELL esindajad. Samuti kuulub esindaja funktsioonide hulka info edastamine erinevate EL ürituste kohta kui ka abistamine võimalikus partneri otsingutes erinevate koostööprojektide algatamise jaoks. Tihedat koostööd tehakse Eesti Alalise Esindusega EL-i juures. EMOLi büroo ja liikmed saavad regulaarset tagasisidet igapäevaste aruannete kaudu. Aruanded on kättesaadavad aadressil <http://portaal.ell.ee/6546>.

ELL ja EMOLi esindaja tööst Brüsselis vajab kindlasti esile toomist Ille Allsaare panus omavalitsusjuhtidele koolitusreiside korraldamisel ja Euroopa Komisjonilt täiendava rahalise toetuse organiseerimisel ning selle kaudu ka üleriigiliste liitude väliskoostöö vajalikkuse ja mõju kohta info levitamine. Koolitusreiside põhirõhk oli just uutele (sügisel 2009 ametisse astunud) omavalitsusjuhtidele.

Teise olulise saavutusena saab välja tuua ELL ja EMOLi Brüsseli esinduse panust Eesti osalemisesse iga-aastaselt Regioonide Komitee poolt korraldataval Open Days „Euroopa Piirkondade ja Linnade nädala“ üritusel. Perioodil 2006-2009 on igal aastal osaletud Regioonide Komitee “Euroopa Piirkondade ja Linnade Nädala” üritustel. 2010 aasta oli esimene kord, kui EMOL ei võtnud osa „Euroopa Piirkondade ja Linnade nädalast“. Põhjuseks oli mitmete asjaolude kattuvus samal ajaperioodil.

31.05-02.06.2010 osales Ott Kasuri Brüsselis Omavalitsusjuhtide koolitusel Euroopa Komisjonis. Koolituse eesmärk oli koolitada uusi omavalitsuspoliitikuid, kes ostusid

valituks 2009. aastal. Esimesel koolituspäeval õnnestus külastada Eesti esindust EL juures ja kuulata Raul Mälgu ettekannet. Täpselt sel päeval, kui külastati Euroopa Parlamenti, arutas rahandus-ja majanduskomisjon oma seisukohti Eesti liitumise kohta eurotsooniga. Koolitusest osalejatega arutas hiljem meie parlamendisaadik Ivari Padar, kes andis kõige värskema ülevaate sellest, mida rahanduskomisjonis arutati ja kuidas kulges hääletus parlamendi komisjonis. Parlamendis kohtuti ka Tunne Kelamiga, kes rääkis oma tegemistest parlamendi komisjonides, eriti seoses Läänemere Strateegiaga. Eriti meeldis osalejatele Natalie Lubentsi ettekanne Euroopa Liidu majandusest ja kriisist toibumise teemal. Pärast Brüsselit oli omavalitsusjuhtide välissuhtlemise alane võimekus paranenud ja teadmised EList laienenud.

Muud väliskoostöö üritused

Vastavalt EMOL-i väliskoostöö tegevuskavale toimusid alljärgnevad kohtumised ja osalemised väliskoostööüritustel, mille pearõhk oli väliskoostöö alaste sidemete tugevdamine põhirõhuga Baltimaadele, Skandinaaviale ja Venemaale ning büroo kvalifikatsiooni ja pädevuse tõstmine.

8-9.03.2010 Toimus rahvusvaheline konverents “Läänemere strateegia – uus väljakutse teadmistepõhiseks regionaalseks ja kohalikuks valitsemiseks ja integreeritud koostööks”, kus analüüsiti Läänemere strateegia elluviimise erinevaid võimalusi, et hakata kujundama selleks vajalikku koostöö- ja partnervõrgustikku. Konverentsi avas president Toomas Hendrik Ilves, ettekandega esinesid teiste seas näiteks Riigikogu esimees Ene Ergma, välisminister Urmas Paet ning Euroopa Komisjoni Regionaalpoliitika Direktoraadi nõunik David Sweet.

2009. aasta sügisel kiideti heaks Euroopa Liidu Läänemere strateegia. Strateegia eesmärgiks on saavutada Läänemere riikide erinevate valdkondade koostöö kaudu uus sünergia ja sellega tagada regiooni jätkusuutlik konkurentsivõime Euroopa Liidus ja maailmas. Ehkki Eestil ja mitmel Läänemere riigil on varasema kahe- ja mitmepoolse koostöö raames kujunenud hea üksteisemõistmine ja mitmekülgne ühistegevuse kogemus, pole regiooni koostöö olnud sihipärane ja süsteemne, kuna osapooled pole suutnud tundma õppida ja ära kasutada üksteise tugevusi ning vähendada nõrkusi.

Konverentsil osalesid poliitikud, kohaliku omavalitsuse praktikud ja teadlased üheksast Läänemere riigist, Hispaaniast, Gruusiast, samuti oli esindatud Euroopa Komisjon, Põhjamaade Ministrite Nõukogust ning asjaomaste riikide saatkondadest. Üheskoos arutati võimalusi teadmistepõhiseks koostööks regionaalse ja kohaliku valitsemise valdkonnas ning astuti esimene samm mitmetasandilise koostöövõrgustiku loomise suunas. Konverents oli esimene suurem kohtumine Eestis, kus analüüsitati Läänemere strateegia sisu ning realiseerimise erinevaid

võimalusi nii Eestis kui ka teistes Läänemere riikides. Osavõtjad esindasid nii riigi- ja kohaliku omavalitsuse tasandit kui ka valdkonna teadlasi.

04-07.04.2010 Osales Kersti Ludvig Oslos iga-aastasel Põhja- ja Baltimaade omavalitsusliitude välissuhtlusalasel kohtumisel. Kohtumisel osalesid välissuhetega tegelevad liitude esindajad Lätist, Leedust, Eestist, Soomest, Rootsist, Taanist, Islandilt ja Norrast. Kõik osalejad tutvustasid lühidalt oma liitu ja rääkisid muutustest. Arutati põhjalikult järgmistel teemadel: Euroopa Nõukogu, UCLG, CEMR ja LMS (Läänemere Strateegia). Arutati riigiti läbi tuleva aasta tegevused ja eelmise aasta muudatused.

16-19.05.2010 osalesid Ott Kasuri, Andres Laisk, Ilmi Aksli Madriidis Euromoney konverentsil (Euroopa Regionaalse ja kohaliku omavalitsuse finantskonverentsil). Alates 1994 aastast on Euromoney konverentsid olnud osavõtumaksuta KOV esindajatele. Arutleti järgmistel teemadel: mida on endaga kaasa toonud majanduslangus erinevates Euroopa piirkondades, KOVides, mida subregionaalsete finantsasutuste tegevus vajaks, millised on PPP alase koostöö väljavaated 2010 aastal, uued mudelid ja ideed PPP valdkonnas. Läbivalt korraldati konverentsil üht mõtet, et kriisi ajal tuleb tegutseda vastasfaasis ja majandust elavdada sellega, et laenata raha suunates seda majandusse.

03-05.06.2010 käis Jüri Landberg Leedus, kus pidi toimuma koostöölepingu allakirjutamine Leedu ja Läti Liiduga ning Baltimaade Regioonide komitee kokkusaamine. Kahjuks Lätist ei tulnud kedagi kohale ja Leedu Liidu esimees ei kirjutanud alla koostöölepingut kuna puudus piisav pressi kohalolek.

08-14.08.2010 käis EMOLi büroo delegatsioon Sirje Ludvig, Mailiis Kaljula ja Märt Moll tutvumas Tšehhi Omavalitsuste Liiduga. 10.08 käidi Praha linnavalitsuses, kus tutvustati koostööd pealinnaäärsete omavalitsustega ja omavalitsuste liiduga. 11.08 toimus väljasõit Karlovy Vary kuurortlinna, tutvuti linna arengu ja perspektiividega. 12.08 toimus kohtumine Tšehhi Omavalitsuste Liiduga. Eesti pool tutvustas üleriigiliste liitude tegevust ja Tšehhi kolleegid tutvustasid oma. Räägiti eesmärkidest ja rahastamisest, sest ka neil olid kärped seoses majanduskriisiga. Sarnaselt Eestis tegutsevatele üleriigilistele liitudele, on ka Tšehhi liit MTÜ ja mittepoliitiline organisatsioon. EMOL kavandab kutsuda Tšehhi liitu vastukülaskäigule 2011 aastal. Tšehhi linnade ja valdade liit tähistas 2007 aastal oma 100-ndat sünnipäeva.

27-29.08.2010 osalesid Jüri Landberg, Ott Kasuri ja Peeter Sibul Petseris ja Pihkvas, Koostöölepingu raames Seto III Radaja Festivalil. Toimusid kohtumised Petseri rajooni administratsiooni ja Pihkva rajooni administratsiooni teenistujatega. Kohtuti veel erinevate organisatsioonide esindajatega, kes korraldavad ja koordineerivad regioonidevahelist koostööd, et kindlustada piiriäärsete majanduslike sidemete parendamist ja elanike heaolu kasvu. Toimus koostöölepingu laialdane tutvustamine seto III Radaja festivalist osavõtjatele, kollektiividele. Külalisteks olid Eesti riigi

esindajad, Pihkva konsul, Soome Vabariigi konsul St Peterburgis, riigikogu liige Urmas Klaas, omavalitsustegelased piiriäärsetest omavalitsustest mõlemalt poolt piiri.

19-22.09.2010 käisid Jüri Landberg, Ott Kasuri ja Peeter Sibul St.Peterburgis, Venemaal. Sõlmiti Kootööleping ja osaleti konverentsil. Lähetuse eesmärk oli seotud Koostöölepingu Eesti Maaomavalitsuste Liidu ja Vene Föderatsiooni St Peterburgi munitsipaalüksuste nõukogu vahel tulenevate Artiklite 1-5 tegemistega. Toimused kohtumised St Peterburgi administratsiooni ja St Peterburgi munitsipaalüksuste nõukogu administratsiooni teenistujatega. Toimus koostöölepingu laialdane tutvustamine osavõtjatele omavalitsuste esindajatele ja külalistele. Kootööleping allkirjastati 20. septembril St Peterburi linnas, Vene Föderatsiooni St Peterburi nõukogu esimehe Beliko Vsevolod Fjodorovitši isikus ja Eesti Maaomavalitsuste Liidu esimehe Jüri Landbergi poolt. Tulemuseks on soodsate tingimuste loomine inimlike kontaktide abil kohalike omavalitsusorganite liikmete ja organisatsioonide vahel, tulenevalt EL projekti ESTLATRUS tingimustest ja soovist aidata kaasa piiriülesele koostööle mõlemal pool piiri. ENPI Eesti-Läti-Vene piiriülese koostööprogrammi raames tutvustati potentsiaalseid projektitaotluste esitajaid programmi esimese taotlusvooru projekti esitamise tingimustega.

23-24.11.2010 osalesid Ott Kasuri ja Aare Vabamägi Valmieras Lätis konverentsil "Sõpruslinnad/ vallad-sõpruse ja ideede sild Balti riikide ja Soome vahel". Aare Vabamägi tutvustas energiatõhususe valdkonnas tehtud teatud koostööprojekte . Põhitulemuseks oli Eesti kohalike omavalitsuste poolt pakutavate koostööprojektide tutvustamine ümarlauas oma Läti, Leedu ja Soome poole tänastele partneritele ja võimalikele uutele koostööpartneritele.

EMOLi büroo arendusprojektide tulemused

Norra EMP

AIP ja WiFi alade arendamine Eesti omavalitsustes

Taotleja: EMOL

Projekti maksumus: 2 323 800 EEK

Omafinantseering 15% (Siseministerium finantseeris omaosaluse, omavalitustele tasuta)

Norra EMP

2009. aasta oktoobrist algas ka järgmine projekt „AIP ja WiFi alade arendamine Eesti omavalitsustes“

Projekti maksumus: 1 201 392 EEK

Projekt lõppes mai 2010

Projekti „AIP ja WiFi alade arendamine Eesti omavalitsustes” tulemusel said Eesti omavalitsused 1,1 miljoni krooni väärtuses uusi avalikke internetipunkte ja WiFi levialasid.

Projekti tulemusena sai 21 omavalitsust 41 avaliku internetipunkti ja 19 avaliku WiFi ala loomiseks või arendamiseks 52 lauaarvutit, 14 elektroonilist infokioskit ja 19 WiFi seadet. Lisaks seadmete ostule korraldati projekti raames avalike internetipunktide töötajatele interneti ja arvuti baaskoolitus ning omavalitsuste infotehnoloogia spetsialistidele WiFi seadme kasutamise koolitus.

Projekti algatas Eesti Maaomavalitsuste Liit ning seda rahastasid 85 % ulatuses Norra ja EMP Finantsmehhanismide toetuskeemist ning 15 % ulatuses projektis osalenud omavalitsused kogumaksumusega 1,11 miljonit krooni. Projekti tegevused toimusid ajavahemikus 2009. aasta oktoobrist kuni 2010. aasta maini.

Eesti Maaomavalitsuste Liidu initsiatiivi peaesmärgiks oli parandada kodanike ligipääsu erinevatele e-teenustele, eriti neile, mis vajavad identifitseerimist ID-kaardi kaudu ning seeläbi tõsta kohalike omavalitsuste ja riigiasutuste pakutavate avalike teenuste kvaliteeti.

EAS

Konverentsi XVIII Baltic Sea Subregional Co-operation (BSSSC) Annual Conference 2010

Projekt rahastust ei saanud teadmata põhjustel, kuid konverents sai läbi viidud. Konverentsi põhikorraldajaks kujunes EMOL, kelle ettepanekul palgati tubli projektijuht ja asjatundlik moderaator.

Konverentsi kulud kokku olid 784 923 krooni, millest 100 000 maksis EMOL riigieelarveliste vahendite arvelt ja ELL sama palju oma eelarvest.

VI KOKKUVÕTE

EMOLi võimekus üleriigilise liiduna on aasta aastalt kasvanud, seda eelkõige EMOLi tegevuskavas 2006 - 2010 seatud konkreetsete tegevuste elluviimisega. EMOLi juhatus ja liikmed on aktiivselt kaasatud Omavalitsusliitude Koostöökogu läbirääkimiste töörühmades ja paljudes riiklikes komisjonides.

EMOL on saavutanud usaldusväärse koostöö ministriumidega, Riigikontrolli ja Riigikogu erinevate komisjonidega, kes üha enam paluvad meid osalema komisjonide koosolekutel.

EMOLi roll koostöös kolmanda sektoriga on kasvanud, Eesti Koostöökogu ja MTÜ POLIS, kes koondab teadlasi, poliitikuid ja arvamussliidreid, on meie headeks partneriteks ja nõuandjateks, mis rikastavad ja annavad väljundi avalikkusele.

Kohalikud omavalitsused peavad oluliseks osalemist õigusruumi kujundamise protsessis. EMOLi büroo on kaasanud vastava valdkonna spetsialiste omavalitsustest, sest erinevate töörühmade arv on aastatega kordades suurenenud ja 2010 aasta lõpuks oli neid 89. Teemade ring, millega tuleb tegeleda, on laienenud. Kasvanud on ka EMOLi roll ja kaasatus riikluse ja kohaliku demokraatia arengu kavandamisel.

Tänase päeva seisuga on täitmata EMOLi tegevuskavas 2006-2010 algselt planeeritud EMOLi büroo teenistujate arvu suurendamine- 10 teenistuja palkamine. Väga raske ja kohati võimatu on saavutada tegevuskavaga püstitatud eesmärgi 8 töötajaga. Alates majanduslangusega seotud liikmemaksu külmutamisest ei ole paranenud EMOLi võimalused põhikirjaliste eesmärkide saavutamiseks, mis võib viia liikmete rahulolematuseni. EMOL on teinud oma tööd vastavalt eelarve võimalustele, laekunud liikmemaksule ning riigieelarvelistele eraldistele väliskoostöök. EMOLi tegevust suunavate otsuste vastuvõtmisel ja igapäevases töös peetakse silmas Liidu jätkusuutlikkust ning eesmärki säilitada organisatsiooni võimekus, olla võrdväärseks partneriks suhtlemisel keskvõimuga omavalitsuste huvide esindamisel.

Aasta sündmuseks ja traditsiooniks on kohalikele omavalitsustele saanud Linnade-valdade päevad. Selle korralduses ja töötubade ettevalmistuses osalevad kõik EMOLi büroo teenistujad. Igal töötoa juhil on valdkond, mille toimumise aja ja sisu eest ta vastutab. Sellise ürituse ettevalmistamine võtab aega 7-8 kuud ja see on tõsine lisakohustus büroo teenistujatele. Linnade, valdade päevi on kaasfinantseeritud üleriigiliste omavalitsusliitude eelarvest solidaarselt koos Tallinna linnaga, LVP päevade tehniline korraldaja on olnud OÜ Taveco.

Linnade-valdade päevad on pälvinud suure tähelepanu ja heakskiidu omavalitsusjuhtide ja riigiametnike ning riigikogu liikmete hulgas.

Jüri Landberg
EMOLi esimees

